

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یادگیری اثر بخش

تالیف:

گیوین رید و شانون گرین
Gavin Reid & Shannon Green

ترجمه:

اکرم اسکندری
مصطفی کنعانی
حسین زنگنه

انتشارات آوای نور
تهران - ۱۳۹۲

سرشناسه	: رید، گوین، ۱۹۵۰ م. Gavin Reid
عنوان و نام پدیدآور	: یادگیری اثربخش/گوین رید، شارون گرین؛ ترجمه اکرم اسکندری، مصطفی کنعانی، حسین زنگنه.
مشخصات نشر	: تهران: آوای نور، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۴ ص: مصور، جدول.
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: عنوان اصلی:
	Effective learning. c2009.
موضوع	: تدریس اثربخش
موضوع	: یادگیری
موضوع	: انگیزش در آموزش و پرورش
شناسه افزوده	: گرین، شارون، ۱۹۳۹ م - Green, Sharon
شناسه افزوده	: اسکندری، اکرم، ۱۳۶۳ - مترجم
شناسه افزوده	: کنعانی، مصطفی، ۱۳۵۱ - مترجم/ زنگنه، حسین، ۱۳۶۰ - مترجم
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ی۹/۱۰۲۵/۳LB
رده بندی دیویی	: ۳۷۱/۱۰۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۲۲۲۷۱

یادگیری اثربخش

تالیف: گیون رید و شانون گرین

ترجمه: اکرم اسکندری - مصطفی کنعانی - حسین زنگنه

ناشر: انتشارات آوای نور

صفحه آرا: منیرالسادات حسینی

چاپ اول ۱۳۹۲

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

صحافی: نشاط

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۰۱۷-۰

تهران - انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان شهیدوحید نظری - پلاک ۹۹

تلفن: ۶ - ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نامبر: ۶۶۴۸۰۸۸۲ / همراه: ۰۹۱۲۲۰۰۴۵۵۷

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

"فهرست مطالب"

نویسندگان و تصویرگر.....

مقدمه.....

فصل ۱: شناسایی موانع یادگیری و مقابله با آنها.....

آرایش کلاس درس.....

استفاده از تکیه گاه‌سازی.....

پردازش اطلاعات.....

فصل ۲: یادگیری و یادگیری.....

معرفی مجموعه ای از چرخه فراشناختی.....

توسعه یادگیری مستقل.....

کمک به دانش‌آموزان برای شناسایی سبک یادگیری شان.....

شناسایی سبک یادگیری از طریق مشاهده.....

تشخیص اهمیت نظریه اسناد.....

تأکید به امتحان دانش‌آموزان.....

توسعه یادگیری همکارانه و مشارکتی.....

..... فصل ۳: حافظه

..... بار اضافی تحمیل نکنید

..... اولویت بندی

..... سازمان دهی اطلاعات

..... الگویی برای سازماندهی

..... استفاده از عناوین اصلی و فرعی

..... تقسیم کردن

..... ارتباط بدهید

..... اجرای مجدد

..... بحث کردن

..... تشخیص دادن، بررسی کردن، مرور کردن، بازخوانی کردن و فکر کردن.....

..... فصل ۴: انگیزش

..... مرکز کنترل

..... ایجاد برنامه های آموزش فردی برای ایجاد انگیزش

..... انگیزش را درونی سازید

..... خلاقیت را تشویق کنید

..... فصل ۵: خواندن و نوشتن خلاق

..... تمرین اصوات مرکب

..... تشویق به خواندن استنباطی

..... تشویق به درک مطلب انتقادی در خواندن

تشویق به تفکر خلاق.....
توسعه اهداف خواندن.....
انتخاب کتاب برای دانش آموزان.....
استفاده از دیداری ها برای نوشتن خلاق.....
فراهم کردن مکانی راحت برای دانش آموزان هنگام خواندن.....
توسعه ی واژگان.....
ایجاد و به کار بردن یک بانک لغت شخصی.....

فصل ۶: یادگیری موفق.....

استفاده از تعاملات همکاران برای توسعه قابلیت های یادگیری.....
مدیریت زمان.....
راهبردهای ریاضی.....
استفاده از هوش چندگانه.....

فصل ۷: رویکردهای کل مدرسه.....

ارتقاء دادن سواد عاطفی.....
آماده شدن عاطفی برای تکلیف.....
فرمول F، P و R دوگانه.....
استرس زدایی در مدرسه.....
اولویت دادن به یادگیری اثربخش از طریق رشد کارکنان.....
منابع دیگر برای مطالعات بیشتر.....

در مورد نویسندگان و تصویر گر

گیوین رید^۱ نویسنده ۲۳ کتاب در مورد آموزش و یادگیری می‌باشد. وی قبلاً استاد عالی رتبه در دانشگاه ادینبورگ^۲ بوده و اکنون مشاور مرکز ارزش‌یابی و آموزش کودکان در کویت، مدرسه رز سرخ در انگلیس^۳، موسسه خیریه اسک^۴ در ژنو و نیز استاد پروازی دانشگاه کلمبیای بریتانیا در ونکوور^۵ کانادا است.

شانون گرین^۶ نشان درجه علمی از دانشگاه سیمون فریزر^۷ در کلمبیای بریتانیا دارد و مدرک تحصیلات عالی خود را در مورد مشکلات در توسعه‌ی سوادآموزی از دانشگاه آزاد انگلستان گرفته است. وی استاد برجسته بین‌المللی در سوادآموزی و یادگیری بوده و همچنین مؤسس و مدیر مرکز یادگیری کانادا می‌باشد.

-
1. Gavin Reid
 2. University of Edinburgh
 3. Red rose school
 4. ASK
 5. Vancouver
 6. Shannon Breen
 7. Simon Fraser university

تصویرگر

تزالی^۱ یک هنرمند مستقلى است که در یک مزرعه در آلبرتا^۲ کانادا زندگی می‌کند.

مقدمه

هدف این کتاب فراهم نمودن دیدگاه‌هایی برای تشویق معلمان در به‌کارگیری یادگیری اثربخش در کلاس می‌باشد. تأکید بر چگونگی یادگیری دانش‌آموزان و اثربخش کردن یادگیری با توجه به تأکید بر محتوای برنامه درسی مهم است. شاید خیلی ساده باشد تا اطمینان پیدا کنیم که همه‌ی بخش‌های برنامه درسی در زمان مناسب آموزش داده شود. این مسئله، خود می‌تواند فشار زیادی را بر معلمان تحمیل کند. اغلب آن‌ها وقت ندارند تا در مورد انتقال برنامه درسی و مهم‌تر از آن، تجارب واقعی یادگیری دانش‌آموزان در تعلیم و تربیت فکر کنند. این که آیا این تجارب معنی‌دار هستند یا خیر؟ یا آیا آن‌ها می‌توانند برای یادگیری‌های بعدی به‌کار روند؟ آیا آن‌ها دانش‌آموزان را یادگیرندگانی کارآمدتر و موثرتر می‌سازند؟ این‌ها سؤالات مهم و ضروری هستند که هر معلمی باید آن‌ها را در نظر به‌گیرد و برای آن برنامه‌ریزی کند و در

1. Tessa lee
2. Alberta

مورد آن‌ها براساس عملکردهای خود بیانده شد. ولی اغلب اوقات به یادگیری اولویت زیادی داده نمی‌شود و نتایج حاصله مهم‌تر از یادگیری در نظر گرفته می‌شوند. بسیاری از دانش‌آموزان می‌توانند نتایج و عملکرد خوبی داشته باشند، اما این به تنهایی برای تبدیل شدن آن‌ها به یادگیرندگان اثربخش کافی نیست. اغلب اوقات تمایز بین عملکرد و یادگیری مبهم است و بسیاری از دانش‌آموزان در تفکر بر چگونگی مطالعه کردن و یادگیرنده‌ای اثربخش شدن مشکل دارند. این یکی از موضوعات کلیدی این کتاب است که به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا مهارت‌های یادگیری مستقل خود را رشد دهند. به طوری که بتوانند در یادگیری‌های خود در مدرسه، خانه و مهم‌تر از آن بعد از مدرسه، خودکفا باشند.

این کتاب علاوه بر تشویق معلمان به تفکر در مورد نیاز به رشد مهارت‌های یادگیری دانش‌آموزان، مثال‌هایی را ارائه می‌دهد که می‌تواند در کلاس‌های درسی مورد استفاده قرار گیرد. بخش‌های «کلیات» کتاب بر تفکر تأکید می‌ورزد و اهمیت آن را توضیح می‌دهد. بخش‌های «عملی» آن مثال‌های کاربردی و آزمایش‌شده را ارائه می‌دهد، که می‌تواند در کلاس مورد استفاده قرار گیرد. ما همچنین یادگیری اثربخش را فقط مسئولیت معلم نمی‌دانیم بلکه نگرانی تمام مدرسه تلقی می‌کنیم. ضرورت دارد که همه و حتی افراد دخیل در مدیریت مدرسه، تلاش کنند

تا مدرسه را به یک محیط یادگیری مشوق و هیجان‌آمیز تبدیل کنند. بخش آخر کتاب بر این مطلب تأکید دارد. ما دیدگاه معلمان را نیز مدنظر قرار داده‌ایم و برای کاهش فشار در مدارس به این دیدگاه‌ها هم مراجعه کرده‌ایم. معتقدیم مدرسه‌ای که برای یادگیری اثربخش اهمیّت ویژه قائل می‌شود، نه تنها مدرسه‌ای موفق است، بلکه یک مدرسه‌ی شاد هم می‌باشد.

شناسایی موانع یادگیری و مقابله با آنها

آرایش کلاس درس

محیط یادگیری در یادگیری اثربخش حائز اهمیت است. نظارت بر این موضوع خیلی ساده است، ولی همانند سایر حوزه‌های یادگیری خیلی ضروری و مهم به نظر می‌رسد.

بعضی از یادگیرندگان به علت این که نمی‌توانند تمرکز حواس داشته باشند، ممکن است عملکرد خوبی نداشته و یا بر اثر نوع آرایش کلاس درس احساس آرامش نکنند. برای بعضی‌ها ممکن است، محیط محدود کننده و کسالت آور باشد، در حالی که برای بعضی دیگر همان محیط احتمالاً ساختارمند و اطمینان دهنده است و به آنها احساس امنیت داده و موقع یادگیری نیازهای آنها را برطرف کند. هنگامی که شما محیط یادگیری را طراحی می‌کنید، بعضی از عواملی را که باید در نظر بگیرید عبارتند از :

- آرایش یا سازماندهی وسایل کلاس درس
- طراحی صندلی‌ها و میزهای دانش‌آموزان
- موقعیت میز معلم نسبت به دانش‌آموزان
- ترتیب قرار گرفتن میزهای دانش‌آموزان
- انعطاف‌پذیری در امکان جابجایی و تنظیم و ترتیب و آرایش کلاس

درس

- جایگاه کلاس نسبت به کلاس‌های دیگر مدرسه
- رنگ و شکل فضای کلاس
- مقدار نور
- مقدار فضای موجود

موانعی که می‌تواند دانش‌آموزان را از موفقیت باز دارد، مد نظر قرار دهید. این موانع می‌توانند شامل حوزه وسیعی از موارد زیر باشد - محیط کلاس، تکلیف، حافظه، مسیر و گام‌های کار و درک و فهم. خوب است که موانع را به وسیله‌ی مشاهده دانش‌آموزان در خلال یادگیری به صورت فردی بررسی کنیم.

بعضی از یادگیرندگان، مخصوصاً یادگیرندگان مشتاق، میزهایی را ترجیح می‌دهند که یک آرایش رسمی داشته باشند، تا موقع یادگیری بر صندلی‌ها به صورت راست و مستقیم بنشینند. دانش‌آموزان دیگر، مخصوصاً کلی‌نگرها معمولاً طراحی غیررسمی کلاس‌ها را می‌پسندند و

ممکن است، نشستن بر روی فرش در کف کلاس را نسبت به نشستن روی صندلی‌ها ترجیح دهند. انعطاف‌پذیری در طراحی کلاس این است که امکان تطابق ترجیحات مختلف وجود داشته باشد. در حقیقت، طراحی نباید به طور ثابت باشد، بلکه باید در آن محدوده‌ای از سازگاری، بسته به ترجیحات دانش‌آموزان کلاس، وجود داشته باشد. قبل از تغییر آرایش کلاس خود به نوع محیط کلاسی که می‌خواهید ایجاد کنید، توجه داشته باشید. برای مثال، آیا یک محیط کاملاً ساختارمند با قوانین شفاف و روشن را می‌خواهید و یا یک محیط خیلی غیررسمی با آزادی زیادتری را مد نظر دارید که دانش‌آموزان به راحتی در کلاس جابجا شوند و مواد یادگیری را انتخاب کنند. بعضی از نکاتی که ممکن است شما در این مورد در نظر بگیرید عبارتند از:

- تا چه سطحی قابل پیش‌بینی است
- نوع روشی که شما می‌خواهید تحمیل کنید
- قوانین کلاس و میزان آگاهی دانش‌آموزان از قوانین کلاس
- محدوده آزادی جابجا شدن در محیط کلاس
- ساده بودن چیدمان وسایل
- چگونگی تحریک آمیز بودن محیط
- آرایش میزهای دانش‌آموزان - ردیفی، گروهی، دوتایی، نعل اسبی، شکل و موقعیت میز معلم

هنگام سازماندهی کلاس درس نیازمند توجه به عوامل زیر می‌باشیم:

آرایش میز و نیمکت

- آیا میزها به‌طور فردی، دوتایی و یا گروهی با هم مرتب شده‌اند.
- آیا فضای خالی برای کارهای فردی و همچنین یک میز کاری مرکزی وجود دارد.

نمایش‌های روی دیوار

- آیا برای بچه‌ها فضا وجود دارد تا کارهای خودشان را نمایش بدهند.
- آیا نمایش‌های دیواری آموزنده، تزیینی، الهام‌بخش و جدید می‌باشند.

❖ فضا

- آیا همه زوایا به‌صورت هدفمند مورد استفاده قرار گرفته‌اند. مثلاً فضای خواندن، فضای کار و مهارت‌ها، و فضای مرجع و غیره.

❖ صوت

- آیا در کلاس درس موسیقی وجود دارد. موسیقی پس‌زمینه نرم می‌تواند به دانش‌آموزان کمک کند تا به‌طور موثرتر کار کنند.

❖ نور

- آیا انواع متفاوتی از منبع نور وجود دارند از قبیل لامپ‌های رومیزی و منبع نور مرکزی

❖ پویایی گروهی

- گروه‌ها چگونه مرتب شده‌اند آزمایش کردن با انواع متفاوت گروه‌ها ارزشمند است.

عوامل استرس‌زای نیرومند

- از جدا کردن بچه‌ها از یکدیگر بپرهیزید.
- از ایجاد قوانین زیاد در کلاس درس بپرهیزید.
- تشویق [برای تشویق می‌توان از موارد زیر استفاده کرد]
- موسیقی، بحث، کارگروهی

استفاده از تکیه گاه‌سازی

نمی‌توانید کسی را بشناسید، مگر این‌که دو ماه با او همسفر شده باشید.

آنون^۱

تکیه گاه‌سازی پل‌هایی هستند که به یادگیرنده کمک می‌کنند تا با تکلیف خود ارتباط برقرار کند. آن‌ها اساساً حمایت‌کننده بوده و این که حمایت‌کننده‌های خوبی در سطوحی مناسب برای دانش‌آموز انتخاب شوند. اصطلاح «منطقه تقریبی رشد»^۲ در این وضعیت مفید است. ویگوتسکی^۳

1. Anon

2. Zone of proximal development

3. Vygotsky

(۱۹۷۸) بیان می‌دارد که یک تفاوت معنی‌دار در هر یک از مراحل یادگیری وجود دارد اعم از این‌که وقتی یک یادگیرنده به تنهایی کار می‌کند، نسبت به موقعیتی که یک معلم و یا مربی حضور دارد و با یادگیرنده در تعامل است. ویگوتسکی معتقد است که اگر به یادگیرنده دانش لازم داده شود، همیشه اکتساب مهارت‌ها قابل دسترس خواهند بود. اگر یادگیرنده آمادگی درک، جذب و اجرای این مهارت‌های جدید را نداشته باشد، ممکن است کسب این مهارت‌ها به درستی انجام نگیرد. براساس گفته‌ی ویگوتسکی، مهارت‌هایی که در این وضعیت وجود دارند را می‌توان همان «منطقه تقریبی رشد» نامید. مفهوم آن این است که یکی از جنبه‌های کلیدی آموزش اثربخش اطمینان یافتن از این است که یادگیرنده باید در منطقه تقریبی رشد خود با تکالیف روبرو شود.

برای معلمان، سؤال اساسی این است که چگونه منطقه تقریبی رشد کودک می‌تواند شناسایی شود و به‌طوری اثربخش به‌کار گرفته شود تا اطلاعات جدید جذب شده و در منطقه تقریبی رشد وی قرار گیرد. یکی از نقاط آغازین این است که مطمئن شویم یادگیرندگان طوری در معرض وظایف قرار می‌گیرند که به درک و فهم کاملی از اهداف آن وظیفه و تکلیف دست پیدا می‌کنند. و حتی مهم‌تر این‌که معلم نیازمند آگاهی از دانش قبلی یادگیرنده (دانش و مهارت‌های هیجانی) برای پرداختن به آن حوزه می‌باشد. یک راه برای این موضوع از طریق

رویکردی صورت می‌گیرد که تکیه‌گاه سازی نامیده می‌شود. فرآیند تکیه‌گاه سازی مجموعه‌ای از گام‌هایی است که به یادگیرنده کمک می‌کند تا به نیازهای منطقه تقریبی رشد دست یابد، و به‌طور اثربخش به وظایف خود بپردازد. هر گام به یادگیرنده کمک خواهد کرد تا خودش را با تجارب جدید یادگیری منطبق سازد. تصمیم‌گیری در مورد زمانی که تکیه‌گاه‌سازی حذف گردد، مهم است. زیرا اگر تکیه‌گاه را خیلی زود حذف کنیم، ممکن است نتیجه به شکست بیانجامد. البته، ادامه دادن به تکیه‌گاه‌سازی هم احتمالاً باعث وابستگی زیاد یادگیرنده به معلم و یا مربی می‌شود. این هم باید در نظر داشت که چه نوع تکیه‌گاهی باید مورد استفاده قرار گیرد.

برای ایجاد یک تکیه‌گاه مناسب، آگاهی از دانش پیشین یادگیرنده و نیز دانش و مهارت‌های فعلی وی مانند: سطح خواندن، توانایی تشخیص متون اطلاعاتی و دانش پس‌زمینه‌ای مربوط به موضوع نیز از اهمیت خاصی برخوردار است. پس از تشخیص این اطلاعات، معلم می‌تواند برای ایجاد مواد آموزشی مناسب اقدام کند تا یادگیرنده را در موضوع مورد نظر حمایت کند. فعالیت‌ها ممکن است شامل رشد دانش پس‌زمینه‌ای یا اطلاعات مرتبط با آن از طریق کار گروهی، سؤال معلم و کار میدانی همراه با بحث باشد تا اطمینان حاصل گردد که یادگیری اتفاق افتاده است. تکنیک پرسش و پاسخ دو طرفه برای اطمینان یافتن از این‌که برداشت دانش‌آموز از تکلیف و مفاهیم مربوط به آن همان منظور

معلم است، می‌تواند مفید باشد. نکته مهم در ارتباط با تکیه‌گاه‌سازی، زبان برقراری ارتباط می‌باشد. اساساً تکیه‌گاه‌سازی شامل یک فرد ماهرتر می‌شود که سعی می‌کند تا دانش را به یک فرد با مهارت کمتر از طریق تبادلات زبانی انتقال دهد. هدف رسیدن به یک فهم مشترک با استفاده از به‌کارگیری زبان می‌باشد. به همین علت است که ویگوتسکی معتقد است نقش زبان در یادگیری و رشد شناختی بسیار مهم است. علاوه بر آن ویگوتسکی بر نقش رسانه (معلم) تأکید می‌ورزد. تعامل بین معلم و دانش‌آموز خیلی مهم است و این یک بخش ضروری کاربرد تکیه‌گاه‌سازی برای تعیین «منطقه تقریبی رشد» دانش‌آموز و رشد مهارت‌های یادگیری وی می‌باشد.

فهرستی از تکیه‌گاه‌سازی‌هایی را تهیه نمایید که ممکن است برای

شرایط آموزشی زیر به کار ببرید:

- راندن دوچرخه
- یادگیری صدای حروف
- خواندن یک کتاب
- نوشتن یک مقاله
- یادگیری شنا
- یادگیری اسکیت
- سخن گفتن در جمع دیگران

پردازش اطلاعات

این‌که یادگیرنده را به صورت انفرادی در نظر به گیریم، خیلی مهم است. نظریه شناختی که به پردازش اطلاعات و حوزه‌هایی مانند حافظه، سازمان‌دهی و ارتباطات شناختی هنگام پردازش اطلاعات می‌پردازد، می‌تواند در این زمینه مفید باشد. می‌توان این‌طور گفت که تا حد زیادی، کارآمدی یادگیری می‌تواند به توانایی و مهارت‌های یادگیرنده در ایجاد ارتباطات شناختی وابسته باشد. زمانی که یادگیرنده می‌تواند در حین یادگیری ارتباط برقرار نماید، معمولاً می‌توان آن را به عنوان نشانه‌ای تلقی کرد که او درک خوبی از فرآیند یادگیری دارد. برخوردار از توانایی ایجاد ارتباط، یادگیری را معنی‌دار می‌سازد و به توسعه مفاهیم و «ایده‌هایی» کمک می‌کند که زیربنای یادگیری مطالب جدید را می‌سازند. یک یادگیرنده کارآمد می‌تواند این ارتباطات را ایجاد کند. حوزه عمده از این لحاظ، ایجاد ارتباط بین یادگیری قبلی و یادگیری مطالب جدید است. سوالاتی که یادگیرنده می‌تواند در نظر بگیرد عبارتند از: آیا در یادگیری مطالب جدید، برخی از آن‌ها آشنا هستند؟ چگونه می‌توانم از این اطلاعات در یادگیری مطالب جدید کمک بگیرم؟ پاسخ این سوالات به یادگیرنده کمک خواهد کرد که بین اطلاعات قبلی و جدید ارتباط برقرار نماید و یادگیری را موثرتر سازد.

اما بسیاری از یادگیرندگان در ایجاد ارتباط موفق نمی‌شوند. زیرا آن‌ها هر فعالیت یادگیری جدید را به‌طور یک قطعه یادگیری تازه در نظر می‌گیرند. اغلب یادگیرندگان نمی‌دانند که چگونه می‌توانند یادگیری را به‌وسیله کاربرد راهبردها و مهارت‌های مربوط به یادگیری قبلی ساده سازند.

فرآیند یادگیری شامل درون داد، شناخت (تفکر) و برون داد می‌باشد. بعضی یادگیرندگان می‌توانند به‌طور کلی چالش‌هایی را در این مراحل تجربه کنند. بنابراین در نظر گرفتن این‌ها به‌طور جداگانه ممکن است مفید باشد. برای مثال آیا آن‌ها واقعاً اطلاعات را دریافت می‌کنند (درون داد)، آیا آن‌ها توانایی دارند که اطلاعات را درک کنند (شناخت)، و آیا آن‌ها توانایی دارند که قابلیت خود را به نمایش بگذارند (برون داد). خوب است که دانش‌آموز را وادار کنیم تا به راهبردهای خود در طول هر یک از این مراحل توجه داشته باشد. این به دانش‌آموز کمک می‌کند که یادگیری را به عنوان یک فرآیند در نظر بگیرد نه این‌که یادگیری را مجموعه‌ای از حقایق قابل یادگیری تلقی کند.

هنگام پرداختن به یک فعالیت یادگیری، فرآیندی به دانش‌آموزان یاد دهید که یادگیری را موثرتر کند. مثلاً اگر سؤال مربوط به دلایل شهرت

شکسپیر^۱ در قرن هفدهم در انگلستان است، آن فرآیند ممکن است شامل موارد زیر باشد:

الف) منابع/کتابخانه، اینترنت، و بحث گروهی: ترتیبی که مواد به دست می‌آیند را نیز یادداشت کنید. بعضی از یادگیرندگان ترجیح می‌دهند که ابتدا بحث کنند تا این که فهم بهتری از سوال را به دست آورند. بعد از بحث گروهی به کتابخانه رفته و به طور جزئی‌تر موضوع را دنبال می‌کنند و سپس ایده بهتری در مورد موضوع جستجو در اینترنت خواهند داشت.

ب) فرهنگ/ جستجوی اطلاعات در مورد فرهنگ انگلستان در قرن هفدهم: فقر، اوقات فراغت و مسکن

پ) سیاست/ شرایط سیاسی چگونه بود؟

ت) سرگرمی/ سرگرمی چگونه در نظر گرفته می‌شود و چه نوع سرگرمی‌هایی وجود داشت و از چه نوع آن لذت می‌برند؟

ث) نویسندگان دیگر در آن زمان

ج) این‌ها را با یکدیگر مرتبط سازید و سه دلیل عمده برای شهرت شکسپیر بیان کنید.

این مهم است که نوشتن این فرآیند را به طور مشابه در سوالات دیگر مانند تاریخ، جغرافیا و زبان انگلیسی به کار ببریم. از دانش‌آموزان

به‌خواهید تا بر چگونگی پرداختن به سوال تفکر کنند و مهم‌تر این‌که چگونه آن‌ها ممکن است فرآیند را اثربخش‌تر سازند.

این فرآیند می‌تواند در توسعه‌ی یک ساختار برای یادگیری کمک کند. مرتبط ساختن حوزه‌های مختلف یادگیری را برای دانش‌آموز آسان‌تر سازد و این‌که یادگیرنده از یادگیری به‌عنوان یک فرآیند، و مهم‌تر از آن موانع و چالش‌هایی که تجربه می‌کند، آگاهی بیشتری کسب کند.

بسیاری از دانش‌آموزان تشخیص نمی‌دهند که می‌توانند همان راهبردها و رویه‌های کاربردی را در موضوعات دیگر به‌کار گیرند. مثلاً راهبردهای علمی را در سایر موضوعات به‌کار نمی‌گیرند. این جنبه به‌طور کامل مربوط به مهارت‌های مطالعه می‌شود و خیلی زود نیست که مهارت‌های مطالعه را به بچه‌ها یاد بدهیم. یاد دادن به بچه‌ها که «چگونه یاد به‌گیرند» به اندازه این سوال که «چه چیزی یاد به‌گیرند» مهم است. این‌جا فرصت مناسبی است که کاربرد قسمت‌های مختلف مغز را برای یادگیری و این‌که چگونه مغز می‌تواند هنگامی که آن را برای حوزه‌های مختلف یادگیری به‌کار می‌برید تا کارآمدتر عمل کند را توضیح دهیم. حتی می‌توانید دانش‌آموزان را در بعضی فعالیت‌های عملی مانند ساختن یک سرود در مورد مطلب یادگیری و یا حاشیه‌نویسی درگیر سازید.

یادگیری یادگیری

معرفی یک روند فراشناختی

واژه فراشناخت به توانایی‌های یادگیرنده در افزایش توان یادگیری وی برمی‌گردد. فراشناخت به معنی «تفکر در مورد تفکر» می‌باشد. محدوده‌ای که یادگیرندگان از فرآیندهای یادگیری و تفکر آگاهی دارند و آن‌ها را به کار می‌گیرند، بر پیامدهای یادگیری تأثیر خواهد داشت. چهار جنبه‌ی مهم فراشناخت به عوامل زیر اشاره دارد:

- چگونه یادگیرندگان می‌توانند یادگیری خود را هدایت کنند.
- چگونه می‌توانند بر تجارب یادگیری خود نظارت داشته باشند.
- چگونه می‌توانند نتایج یادگیری خود را سنجش و ارزش‌یابی کنند.
- و نیز محدوده‌ای که آن‌ها می‌توانند یادگیری و یادانش خود را به یک شرایط جدید یادگیری انتقال دهند.

تجربه یادگیری اغلب مورد نظارت قرار می‌گیرد و این مسأله مهمی است. تجربه یادگیری به چگونگی احساس یادگیرندگان در مورد شرایط یادگیری و چگونگی به‌کارگیری منابع و دانش قبلی آن‌ها اطلاق می‌شود تا دانش‌آموزان با استفاده از آن‌ها، مهارت‌ها و مواردی را که آموزش داده می‌شوند درک و ارزیابی کنند.

خصیصه‌های یادگیرندگانی که از میزان بالایی از آگاهی فراشناختی برخوردارند عبارتند از:

- معمولاً یادگیرندگانی موفق و کارآمد هستند.
- از سبک یادگیری خودشان شناخت دارند و این شناخت می‌تواند به آن‌ها کمک کند تا یادگیری را کارآمدتر سازند.
- از خودشان می‌پرسند که چگونه می‌توانند به یک پاسخ خاص برسند.
- این توانایی را دارند که اطلاعات مورد نیاز برای دستیابی به آن پاسخ را درک کنند.

دو حوزه کلیدی در یادگیری یادگیری، فراشناخت و سبک‌های یادگیری می‌باشند. فراشناخت، توانایی چگونگی پرداختن به یک وظیفه است و سبک یادگیری به همه‌ی جنبه‌های تجارب یادگیری مربوط می‌شود. این شناخت می‌تواند یادگیری را موثرتر نماید.

کاربرد روندهای فراشناختی که در زیر می‌آید، دانش‌آموزان را به فرآیند یادگیری رهنمون خواهد کرد، و به وی بینشی در مورد یادگیری

اثربخش خواهد داد و باعث ایجاد یک نوع مالکیت در مورد یادگیری خود خواهد شد. این‌ها بیشتر برای دانشجویان مناسب است، ولی معلم می‌تواند آن‌ها را با دانش‌آموزان کوچکتر نیز به کار ببرد.

۱- سؤال پرسیدن: در مورد اطلاعات جدید از خودتان سؤال پرسید. چرا و چگونه اطلاعات به هم مرتبط می‌شوند؟ من چه چیزی باید بدانم؟ آیا من آن را درک می‌کنم؟

۲- شفاف‌سازی: از خودتان سؤال پرسید تا همه مفاهیم و واژه‌ها را برای خود شفاف کنید.

۳- درک و فهم: مطمئن شوید که فهم کاملی در مورد اطلاعات جدید دارید، چون این باعث می‌شود که آن‌ها را به‌خاطر آورید و بعداً از آن استفاده کنید.

۴- نظارت کردن: از خودتان پرسید که آیا در راه درستی گام بر می‌دارید. چگونه من باید بدانم؟

۵- ارزیابی: سعی کنید عملکرد خود را در آن‌چه انجام می‌دهید، ارزیابی کنید. از خودتان پرسید آیا من به سؤالاتی که پرسیده شد، پاسخ دادم؟ چه چیز دیگری من باید انجام بدهم؟

در تمام طول این فرآیند، می‌توانید دانش‌آموزان را وادار کنید تا به‌طور بلند فکر کنند، چون بلند فکر کردن می‌تواند به معلم کمک نماید تا بفهمد که چگونه دانش‌آموز واقعاً با وظیفه درگیر شده است. علاوه بر

آن به دانش‌آموزان هم کمک می‌کند. چون اغلب آن‌ها از فرایندهای یادگیری خودشان آگاهی ندارند. در طول این فرآیند، معلم باید بتواند سؤالاتی نظیر این‌ها را بپرسد: آیا خودتان می‌توانید تکلیف را توضیح دهید؟ چگونه آن را انجام می‌دهید؟ آیا ارتباط تکلیف را درک می‌کنید؟ توانایی تفکر کردن دانش‌آموز روی چگونگی انجام دادن تکلیف، امر مهمی است. اگر فرآیند موفقیت‌آمیز باشد، معلم باید در مورد این‌که انجام خواهد داد با آن‌ها گفتگو کند.

- آگاهی از این‌که کدام راهبردها موفق بودند و کدام یک موفق نبودند.
- آیا می‌دانند که چگونه می‌توانند راهبردهای ویژه‌ای را به‌کار ببرند تا در آینده به مشکل برخوردند.

بعضی از دانش‌آموزان حتی همان‌هایی که به پاسخ درست هم می‌رسند، اغلب مطمئن نیستند که چگونه پاسخ درست را به‌دست می‌آورند. این مهم است که به یادگیرندگان کمک کنیم تا از فرآیندهایی که به‌کار می‌برند آگاه باشند و مهم‌تر از آن، این‌که بدانند چرا یک رویکرد خاصی را به‌کار برده‌اند.

رشد یادگیری مستقل

آنچه در این فصل می‌آید، این است که یادگیری مستقل برای یادگیری اثربخش از اهمیت خاصی برخوردار است. ما همچنین مطرح می‌کنیم که دانش‌آموزان نیاز دارند بدانند که قبل و در حین فرآیند یادگیری سؤالات

درستی بپرسند. اما نکته مهم این است که نه تنها نیازمند پرسیدن سؤالات درست هستند، بلکه نیاز دارند که بدانند چگونه به آن‌ها پاسخ بدهند. برای انجام این کار، نیازمند درک کامل وظیفه هستند - اگر درک کاملی نداشته باشند باید به دنبال چگونگی به دست آوردن این فهم و درک باشند. برای مثال به کدام کتاب‌ها و تارنماها^۱ باید مراجعه کنند و کدام سؤالات را باید پاسخ بدهند. این جستجو در مورد درک آن‌چه که باید انجام بدهند و چگونگی پرداختن به سوال مهم است. دانش‌آموزان معمولاً تمایل دارند که معلم این اطلاعات را فراهم کند. پس باید به دنبال راه‌هایی باشیم که دانش‌آموزان را تشویق کند خودشان این کارها را انجام بدهند. این می‌تواند به وسیله ارائه کردن چک لیستی از منابع موجود برای دانش‌آموزان باشد تا این‌که آن‌ها تصمیم به گیرند، کدام یک از منابع می‌تواند برای تکلیفی که روی آن کار می‌کنند، مفید واقع شود. به عبارت دیگر معلم می‌تواند یک برنامه‌ی کاری ساختارمند را همراه با چندین گام ارائه کند، به طوری که میزانی از استقلال را داشته باشد، اما دانش‌آموزان به طور کامل رها نشوند. راهنمایی‌ها و بحث‌هایی می‌تواند ارائه شود که دانش‌آموزان بتوانند قبل از کامل کردن تکلیف، سؤالاتی که به دنبال آن هستند را ارائه کنند.

برخی از دانش‌آموزان به معلم و یا حتی سایر دانش‌آموزان در کلاس وابستگی دارند. بعضی از دانش‌آموزان، مخصوصاً آن‌هایی که در یادگیری مشکل دارند، رهایی از این وابستگی را سخت می‌بینند. بنابراین باید سعی کنیم، یادگیرندگان را با اعتماد کردن، فرصت دادن و دادن منابع برای کار مستقل، توانمند سازیم. در غیر این صورت تدریس و یادگیری می‌تواند تجویزی و تفسیری باشد که ممکن است دانش‌آموز را به یادگیری سوق ندهد.

بخشی از کلاس درس می‌تواند به عنوان «زمان دست بالا بردن ممنوع است» تعیین شود. به این معنی که وقتی دانش‌آموزان وارد این حوزه می‌شوند، بدانند که اجازه ندارند، سؤال بپرسند. طرح‌های مطالعه ساختارمندی می‌تواند برای دانش‌آموزان فراهم شود که به آن‌ها کمک کند، بدون گرفتن وقت معلم به سؤال پردازند. این احتمال وجود دارد که دو دانش‌آموز و یا بیشتر با هم وارد این حیطه شوند و با یکدیگر همکاری داشته باشند.

زمان دست بالا بردن ممنوع است، می‌تواند برای دانش‌آموزان یک نوع فعالیت جالب باشد. حتی ممکن است بعضی از دانش‌آموزان آن را به عنوان یک پاداش در نظر به گیرند. دانش‌آموزان را وادار کنید تا پوسترهایی بکشند که زمان دست بالا بردن ممنوع است را نشان بدهند و این که چرا آن ممنوع است.

بر مهارت‌های تفکر و کار کردن روی مطالب توسط خود بچه‌ها تاکید کنید، بنابراین، تاکید می‌تواند روی وقایعی باشد که به سؤالات وقتی که در « زمان ممنوع » باشند اجازه داده نمی‌شود.

منطقه دست‌ها بالا ممنوع

به دانش‌آموزان کمک کنید تا سبک یادگیری خود را شناسایی کنند. سبک یادگیری حوزه‌ای است که بعضی گفتگوها را به خود اختصاص می‌دهد. منتقدین سبک‌های یادگیری معتقدند که شناسایی دانش‌آموزان با یک سبک یادگیری ویژه، گمراه کننده و حتی غیر ممکن است و دیگر این‌که ابزارهای رایج به‌طور واقعی سبک‌های یادگیری را اندازه نمی‌گیرند. انتقادی دیگر نیز بر عدم روایی و پایایی آن‌ها وجود دارد. در این قسمت، ما سبک‌های یادگیری را نه به عنوان یک علم دقیق، بلکه به عنوان یک راهنما برای معلم و یادگیرنده تلقی می‌کنیم. بهتر است که به جای آن واژه از ترجیحات یادگیری استفاده کنیم چون یک رویکرد قابل

انعطاف‌تری را مطرح می‌سازد و مانند ایده سبک‌های یادگیری ثابت نیست.

ما معتقدیم در اهداف آموزشی، ترجیحات یادگیری می‌تواند مفید باشد، حتی اگر اندازه‌گیری دقیق و مطمئنی از سبک‌های یادگیری نداشته باشیم. این می‌تواند به‌عنوان یک راهنما مدنظر باشد. بیشتر ابزارهای سنجش سبک‌های یادگیری، مبتنی بر گزارش‌های شخصی و پرسش‌نامه‌ها می‌باشند. اگرچه پرسش‌نامه‌ها و گزارش‌های شخصی مفیدند، ولی فقط یک راهنما را فراهم می‌کنند و نیازمند این هستند که به‌وسیله ابزارهای دیگر سنجش، مانند مشاهده کامل گردند.

این مهم است که سبک‌ها یا ترجیحات یادگیری را در یک روش همه‌جانبه در نظر بگیریم. به این معنی که روی موارد زیر تمرکز کنیم.

- حوزه شناختی: این‌که چگونه دانش‌آموزان اطلاعات را پردازش می‌کنند.
- یادگیری اجتماعی: آیا یادگیرندگان ترجیح می‌دهند به تنهایی یاد بگیرند یا با دیگران

- ترجیحات محیطی: آرایش کلاس، میزها، نور و صدا در محیط یادگیری می‌تواند تأثیر داشته باشد.

- سبک‌های فراشناختی/ بین فردی: به آگاهی یادگیرندگان از سبک و چگونگی یادگیری‌شان مربوط می‌شود.

پرسیدن سؤالات زیر از یادگیرندگان خلاصه‌ای از سبک یادگیری آن‌ها را نشان می‌دهد. می‌توانید برای یادگیرندگان کوچک‌تر سؤالات را بخوانید و یا تصاویری را پیدا کنید که شرایط مختلفی را در سؤالات توصیف می‌کنند. بعضی یادگیرندگان ممکن است نیاز به مقداری توضیح برای هر یک از سؤالات داشته باشند. مشورت کردن با یادگیرندگان در مورد پاسخ‌ها نیز مهم است. ما به جای نتایج، از واژه پاسخ استفاده کرده‌ایم تا نشان دهیم که پاسخ درست و یا غلطی وجود ندارد.

• آیا ترجیح می‌دهید در حالت سکوت کار کنید؟ آیا صدای پس زمینه مزاحم شما می‌شود؟

• آیا دوست دارید هنگام کار کردن با دیگران صحبت کنید و یا به تنهایی و در سکوت کار کنید؟

• آیا دوست دارید هنگام کار کردن موسیقی گوش بدهید؟

• آیا ترجیح می‌دهید در نور کم و یا زیاد کار کنید؟

• آیا دوست دارید با موادی گرم مانند بلوز پشمی و پشم کار کنید و یا با چیزهای سرد؟

• آیا مقدار فضای زیاد در کلاس را می‌پسندید یا کم؟

• آیا ترجیح می‌دهید یادگیری را از طریق گوش دادن به دیگران دنبال کنید یا خیر؟

• آیا دوست دارید هنگام یادگیری چیزی بسازید و یا کاری انجام بدهید؟

• آیا دوست دارید هنگام کار کردن روی چیزی، در اطراف خود حرکت کنید؟

• آیا ترجیح می‌دهید، قبل از انجام کار وقت داشته باشید تا در مورد آن فکر کنید و یا آن را فی البداهه انجام بدهید؟

پاسخ این سؤالات، ترجیحات شناختی دانش‌آموزان مانند ترجیحات دیداری، شنیداری، محیطی - فضا، صوت، نور و غیره را به شما نشان خواهد داد. این اطلاعات می‌تواند به عنوان یک راهنمای اولیه به کار گرفته شود و از طریق مشاهده (در قسمت بعد خواهید دید) و پرسش‌نامه، اطلاعات بیشتری در مورد ترجیحات آن‌ها کسب کنید. این ترجیحات، معلم را در برنامه‌ریزی، اکتساب و تخصیص منابع کمک می‌کند.

شناسایی سبک‌های یادگیری از طریق مشاهده

ابزارهای متنوعی وجود دارند که می‌توانند در مشاهده مورد استفاده قرار گیرند. بعضی شامل چک لیست‌هایی می‌شوند که می‌تواند بر سبک، انگیزه، مهارت‌های اجتماعی، مهارت‌های گوش دادن و درک و فهم دانش‌آموز و در واقع همه‌ی حوزه‌های مربوط به دانش‌آموز را نظارت کند. البته این نوع چک لیست ممکن

است انحصاری باشد، زیرا احتمال دارد در مورد کلاس شما و سبک یادگیری دانش‌آموزان شما کاربردی نداشته باشد. در واقع مشاهده باید تشخیصی، قابل انعطاف و با شرایط سازگار باشد. علاوه بر آن در یک محیط طبیعی مانند کلاس درس انجام به گیرد. مشاهده، می‌تواند تشخیصی باشد. زیرا شرایط موجود، پاسخ دانش‌آموزان را در شرایط متنوع یادگیری تحلیل می‌کند. این پاسخ‌ها می‌تواند یادداشت شود و نیم‌رخ از سبک یادگیری دانش‌آموز را ارائه کند.

مشاهده ممکن است از چک‌لیست خیلی مفیدتر باشد. یک الگوی مشاهده، می‌تواند منعطف باشد و برای سنین متفاوت، کلاس‌ها و شرایط یادگیری متفاوتی قابل اجرا باشد. مشاهده دانش‌آموزان در شرایط یادگیری مهم است. این بیشتر یک محیط طبیعی است و شما می‌توانید در حین انجام یک تکلیف رفتارهای اجتماعی، عملکرد تحصیلی و عادت‌های مطالعه‌ی دانش‌آموزان را یادداشت کنید. این یادداشت‌ها اطلاعاتی در مورد سبک یادگیری دانش‌آموز فراهم می‌کند.

استفاده از الگوی مشاهده می‌تواند حالت تعاملی نیز داشته باشد. بنابراین، در این حالت شما تنها به مشاهده دانش‌آموز نمی‌پردازید، بلکه با او تعامل هم دارید. در این حالت مشاهده بیشتر می‌تواند راهگشا باشد، چون پرسیدن سؤالات فراشناختی در مورد فرآیند یادگیری را برای شما تسهیل می‌سازد (در این فصل به این موضوع خواهیم پرداخت). این سؤالات می‌تواند شامل مواردی باشد که دانش‌آموزان چگونه به یک تکلیف یادگیری خاص می‌پردازند و این‌که چرا این کار را انجام

می دهند. این سؤالات می تواند بینشی به دانش آموزان در مورد آگاهی آنها از یادگیری بدهد و می تواند ما را به سوی سبک یادگیری شان رهنمون سازد که البته در فصل بعدی به این موضوع خواهیم پرداخت.

الگویی برای مشاهده دانش آموزان خود ایجاد کنید و اطلاعات را در مورد ترجیحات یادگیری دانش آموزان گردآوری کنید. الگوی زیر به شما پیشنهاد می کند که چگونه می توانید این کار را انجام دهید:

• انگیزش: چه موضوعات، تکالیف و فعالیت هایی، دانش آموز را به خود جلب می کند؟ چه نوع ارتقا و یا نشانه هایی به نظر می رسد که انگیزش را افزایش دهد؟

• مداومت: آیا دانش آموزان بدون استراحت کردن و بی وقفه به کامل کردن تکلیف ادامه می دهند؟ آیا استراحت های فوری هنگام کار روی تکالیف سخت ضروری است؟

• مسئولیت پذیری: تا چه حد دانش آموز، مسئولیت یادگیری خودش را می پذیرد؟ آیا دانش آموز شکست یا موفقیت خودش را به خود و یا دیگران نسبت می دهد؟

• ساختار: آیا وسایل شخصی دانش آموز (میز، صندلی، لباس) منظم و یا بهم ریخته هستند. چگونه دانش آموز به کسی که می خواهد یک ساختار زمانی را به وی تحمیل کند، واکنش نشان می دهد؟ وقتی که یک راهنمای کامل و ویژه برای کامل کردن تکلیف در اختیار دانش آموز قرار

می‌گیرد، آیا وی به‌طور صادقانه و کامل آن‌را دنبال می‌کند و یا این‌که خیلی زیاد از آن پیروی نمی‌کند؟

• **ترجیحات مدالیته:** دانش‌آموزان چه نوع آموزش‌هایی اعم از نوشتاری، شفاهی، دیداری یا عملی را بهتر می‌فهمند؟

• **تکانش در مقابل تفکر:** آیا دانش‌آموزان سریع و فی‌البداهه واکنش نشان می‌دهند و یا این‌که با تأخیر ولی از روی تفکر پاسخ می‌دهند؟

• **فاصله:** آیا دانش‌آموزان در اطراف صندلی‌ها در کلاس جابجا می‌شوند؟

• **اوقات روز:** در طول کدام ساعات روز، دانش‌آموز هشیارتر عمل می‌کند؟

• **صدا:** آیا دانش‌آموز جایی را برای کار کردن انتخاب می‌کند که کاملاً آرام و ساکت باشد؟

• **نور:** آیا دانش‌آموز دوست دارد در نور کم و یا نور زیاد و روشن کار کند؟

• **طراحی وسایل:** اگر به دانش‌آموز حق انتخاب بدهیم، آیا هنگام خواندن در کف اتاق می‌نشیند، دراز می‌کشد و یا این‌که روی صندلی ساده می‌نشیند؟

• **توجه:** آیا دانش‌آموز هنگام گوش دادن بهتر توجه می‌کند یا هنگام انجام دادن کار و یا این‌که توجه او هنگام کار انفرادی و یا گروهی بیشتر است؟

تشخیص اهمیت نظریه نسبت دادن

نظریه نسبت دادن می‌گوید: یکی از مهم‌ترین عوامل انگیزه در زندگی انسان‌ها احساسی است که آن‌ها از شکست‌ها و موفقیت‌های خود به دست می‌آورند. این نظریه بیان می‌دارد که انسان‌ها فعالیت‌های خود - شکست‌ها و موفقیت‌ها - را یا به عوامل داخلی که مربوط به خود " فرد " است و یا به عوامل و نیروهای خارجی نسبت می‌دهند. آن‌ها همچنین پیامدها را قابل تغییر و قابل کنترل و یا ثابت و غیرقابل کنترل می‌دانند.

منظور این است که دانش‌آموز می‌تواند موفقیت خودش را به معلم و یا عضو دیگری از گروه و یا یک کتاب و یا منبع دیگر مورد استفاده نسبت دهد. اگر دانش‌آموزان در انجام یک تکلیف، مثلاً حل یک مسأله ریاضی مشکل دارند، ممکن است پیامدها را ثابت و غیرقابل کنترل بدانند و به این نتیجه برسند که نمی‌توانند آن مسأله را حل کنند و آن را رها سازند. بنابراین نظریه نسبت دادن مربوط به قلمرویی می‌شود که آیا دانش‌آموز، موفقیت را به خودش و یا به عوامل دیگر نسبت می‌دهد.

بعضی دانش‌آموزان ممکن است هنگام حل کردن تکلیف به علت هوش کم (عامل درونی) و یا به علت آموزش ضعیف (عامل بیرونی) به مشکل برخورد کنند. آن‌ها، ممکن است خودشان را در برابر رشد مهارت‌های یادگیری خود به وسیله کارهای سخت (عامل بیرونی) توانا ببینند و یا ممکن است خودشان را در برابر یادگیری ناتوان ببینند و بنابراین به ندرت تلاش و کوشش می‌کنند (عامل درونی). این مورد

دومی اغلب در ماندگی آموخته شده نامیده می‌شود و می‌تواند یک عامل مخربی برای عزت‌نفس دانش‌آموز باشد. ما معتقدیم که باید تلاش کنیم تا دانش‌آموز را وادار کنیم، موفقیت را به خودش نسبت بدهد. یعنی این‌که روی تکلیف و یادگیری خود کنترل داشته باشد. به این مفهوم که اگر شکست بخورد، می‌تواند در مورد آن کاری انجام بدهد. پاسخ در دستان خود آن‌هاست. این موضوع می‌تواند زمینه را برای رشد عزت‌نفس آماده کند و استقلال و یادگیری اطمینان‌بخش‌تری را توسعه بدهد. دانش‌آموزان را وادار کنید تا یک برنامه یادگیری شخصی برای خودشان تهیه کنند. این برنامه باعث می‌شود که آن‌ها بر تکلیف و نیز یادگیری خود مالکیت داشته باشند. یعنی احتمالاً پیامد یادگیری را به جای این‌که به چیز دیگری نسبت بدهند به خودشان نسبت می‌دهند. این نیز مهم است که آن‌ها راهنمایی برای خودشان از طریق کاربرد برنامه شخصی خود داشته باشند.

نیم‌رخ برنامه‌ی یادگیری شخصی من

سبک ترجیحی یادگیری من ...

محیط ترجیحی یادگیری من شامل ...

وقتی من به‌طور مستقل مطالعه می‌کنم، ترجیح می‌دهم ...

روش ترجیحی من در یادداشت‌برداری شامل ...

تکنیک‌های مرور ترجیحی من ...

ساعت‌های مورد علاقه من در روز ...

من نیاز دارم که برنامه شخصی یادگیری خودم را بازنگری کنم هر ...
بعد از بازنگری برنامه، من این تغییرات را توصیه می‌کنم...

این برنامه می‌تواند دانش‌آموزان را راهنمایی کند تا فعالیت‌های خود را
رشد دهند.

برنامه‌ی مطالعه من

فعالیت	چیزهای کمکی	چیزهایی که باید اجتناب شود
خواندن		
املا		
نوشتن خلاق (انشا)		
حفظ کردن		
اطلاعات		
بارش مغزی		

طراحی این برنامه یادگیری شخصی دانش‌آموزان را قادر خواهد کرد
تا کنترل شرایط یادگیری خود را به دست گیرند و بر اثر آن به احتمال
زیاد، پیامد یادگیری را به تلاش‌های خود نسبت دهند.

مقاوم بودن دانش‌آموز در برابر استرس

این مهم است که دانش‌آموزان را وادار کنیم به سمت الگوی مناسب یادگیری
پیش بروند و تشخیص دهند که خودشان را برای چالش‌های یادگیری آماده

سازند. اگرچه این ممکن است، بیشتر در مورد دانشجویان مناسب به نظر برسد، ولی اجرایی کردن آن با کوچکترها نیز خیلی مهم است چون آن‌ها اهمیت آرام بودن و نیز آمادگی برای یادگیری را خواهند فهمید.

آمادگی مسئولیت‌پذیری در قبال یادگیری به دانش‌آموزان القا می‌کند و کمک می‌کند تا بفهمد قادرند بر پیامدها اثر بگذارند. خوب است که تکنیک‌های متفاوت آرام‌بخش را به آن‌ها معرفی کنیم. بهتر است این تکنیک‌ها ساده باشند تا بتوانند به تنهایی و در خانه به کار گرفته شوند.

در این جا دیدگاه‌هایی ارائه می‌شود که به سوق دادن دانش‌آموزان به سمت آرامش کمک می‌کند.

✓ آمادگی

- مطمئن شوید تمام عواملی که باعث حواس‌پرتی می‌شود خارج از حوزه دید باشند.
- اگر آرامش در کلاس برقرار است، مطمئن شوید که میزهای دانش‌آموزان تمیز باشد.
- نورها را کاهش دهید چون نور مناسب باعث کاهش حواس‌پرتی می‌شود و از طرفی منجر به بینایی بهتر می‌شود.
- هنگام آموزش دادن، با صدای نرم‌تر از حد معمول صحبت کنید.
- بلندی صدایتان را به‌طور تدریجی افزایش دهید.

✓ فنون

- هنگام گوش دادن به موسیقی کلاسیک چشم‌ها بسته باشد.
- فنون بینایی – صحنه‌ای مانند ساحل و یا یک مقصد تعطیلات را در ذهن تصور کنید.
- اوقات فراغت – وقت آزادی برای فعالیت‌های مورد علاقه در اختیار آن‌ها بگذارید و در این مدت فعالیت ساختارمندی را از آن‌ها نخواهید.

● تمریناتی مانند یوگا و تمرینات کششی دیگر که باعث آرامش می‌شود به آن‌ها بدهید.

● بازی‌ها و فعالیت‌های ورزشی را به آن‌ها معرفی کنید.

● معماها - پیدا کردن واژه‌ها، رنگ‌آمیزی، و فعالیت‌های دیگر.

خوب است که دانش‌آموزان را وادار کنیم تا در مورد فنون آرام‌سازی خود فکر کنند. ممکن است فنون یکسانی در مورد همه افراد کاربرد نداشته باشد. می‌توانید دانش‌آموزان را وادار کنید یک چارت و جدول زمانی برای آرامش‌بخشی خود داشته باشند تا به این سمت سوق داده شوند.

فنون مورد علاقه من برای آرام شدن ...

بهترین زمان آرام بودن من ...

رشد یادگیری گروهی و مشارکتی

دانش‌آموزان نیازمند پرداختن به فعالیت‌ها به صورت گروهی می‌باشند. اما برای بعضی از دانش‌آموزان این کار گروهی ساده نیست. این در صورتی است که در بعضی تکالیف، کار گروهی موثرتر است. کار گروهی باعث می‌شود که دانش‌آموزان نه تنها توانایی خودشان را درک کنند، بلکه مهم‌تر از آن، توانایی بچه‌های عضو گروه را نیز بشناسند. درک این مسأله برای یک کار گروهی کارآمد، ضروری است.

باید سعی کنیم، کار گروهی را از دیدگاه «حمایت دیگران» معرفی کنیم. هر یک از اعضای گروه این مسئولیت را خواهند داشت تا اعضای دیگر گروه را حمایت کند. این مسأله این حقیقت را مورد تأکید قرار می‌دهد که اگر چه گروه از افراد تشکیل می‌شود، اما نیازمند داشتن یک هویت گروهی است. هویت گروهی ممکن است خیلی ساده نباشد اما هر یک از اعضای گروه به وسیله تمرین می‌تواند از مهارت‌ها و چالش‌های دیگران در گروه آگاهی پیدا کند و بهتر است در مورد این موضوع، قبل و بعد از تکلیف بحث کنیم.

باید تأکید کنیم که به هم پیوستگی گروهی به اندازه‌ی کار پیش‌روی گروه اهمیت دارد. بعضی از اعضای گروه، مخصوصاً دانش‌آموزان بزرگتر، ممکن است با نمایش‌های واقعی تلویزیونی آشنا باشند که به‌طور فزاینده‌ای ویژگی‌های گروه‌های افراد را بیان می‌کند. این افراد در خانه، جنگل، ساحل، و یا محیط‌های تجاری کنار هم جمع شده و یک گروه را تشکیل می‌دهند. این می‌تواند قیاس خوبی باشد. چون افرادی را نشان می‌دهد که بیشتر برای گروه کار می‌کنند تا این‌که برای خودشان کار کنند. پویایی گروه نیز عامل مهمی است و اطمینان می‌دهد که ترکیبی از سبک‌های یادگیری در گروه وجود دارد و این‌که شما بر چگونگی کار کردن اعضای گروه با هم نظارت می‌کنید. آیا ممکن است یک شخص که خیلی مسلط باشد و یا بعضی که از دایره کاری خارجند با هم در یک

گروه باشند؟ مطمئن شوید که هر یک از اعضای گروه نقشی برای ایفا کردن داشته باشد.

دانش‌آموزانی که جزئی از شبکه خبری تلویزیون می‌باشند و برای یک برنامه مصاحبه زنده کار می‌کنند، مراحلی را باید پشت سر بگذارند که عبارتند از:

- آمادگی: انتخاب محدوده‌ای از موضوعات برای تحقیق
- حمایت: حمایت‌های پس زمینه‌ای برای مصاحبه‌ها و گزارش‌ها
- مسئولیت‌ها: هر یک از اعضای گروه باید یک نقشی را بر عهده بگیرند که این نقش‌ها عبارتند از:

گزارشگران، محققان، انتخاب افراد، مجریان، مصاحبه کننده و نیز هر نقش دیگری که گروه ممکن است خواستار آن باشد. در صورت امکان این گروه می‌توانند یک استودیوی تلویزیونی را ببینند.

- برنامه‌ریزی: دانش‌آموزان باید یک برنامه زمان‌بندی واقعی داشته باشند.
- طراحی یک گروه خلاصه کننده: که یک جلسه قبل و یک جلسه بعد از برگزاری برنامه را خلاصه می‌کند تا چگونگی پیشرفت کار را منعکس نمایند. جلسه برگزار شده باید شامل اشاره‌هایی برای کارهای گروهی آینده باشد و به نکات مثبت تمرین توجه کرده و بر چگونگی ارتقاء آنها در آینده متمرکز باشد.

بار اضافی وارد نکنید

به طور کلی می‌توان حافظه را به دو بخش عمده‌ی حافظه کوتاه مدت و دراز مدت تقسیم کرد. هر دو قسمت در یادگیری بسیار مهم هستند. حافظه کوتاه مدت که حافظه فعال هم نامیده می‌شود با محرک‌هایی کوتاه سروکار دارد که پردازش شده و سپس به حافظه دراز مدت منتقل می‌شود. فرآیندهای بازیابی اطلاعات در حافظه دراز مدت شامل فهمیدن، سازمان‌دهی و ذخیره‌سازی اطلاعات می‌شود. میزان سادگی بازیابی اطلاعات بستگی به چگونگی درک و فهم و سازماندهی آن‌ها توسط دانش‌آموز دارد. در این‌جا باید متذکر شد که حافظه با یادگیری مترادف نیست. بسیاری از دانش‌آموزان این برداشت را دارند و اغلب یادگیری را به این علت رها می‌کنند که معتقدند، حافظه‌ی ضعیفی دارند. باید به دانش‌آموزان بفهمانیم که می‌توانند حافظه خود را بهبود بخشند.

یک نکته کلیدی در مورد حافظه این است که اطلاعات با چه کیفیتی درک می‌شوند. دانش‌آموز باید وقت خودش را صرف فهمیدن نکند نه این‌که تلاش نماید تا اطلاعات را بدون فهم کامل به خاطر بسپارد. اگر فهم کاملی وجود نداشته باشد، دانسته‌ها فقط برای مدت کوتاهی در حافظه باقی می‌مانند و ممکن است به درستی هم به‌کار برده نشوند. بنابراین فهمیدن مطلب یک نکته کلیدی در حافظه دراز مدت می‌باشد.

ارائه یک بخش از اطلاعات در یک زمان معین برای حافظه کوتاه مدت، می‌تواند مفید باشد. حافظه کوتاه مدت بخش مهمی از فرآیند یادگیری است. زیرا مرحله ابتدایی فرآیند یادگیری را مشخص می‌کند و اگر اطلاعات به‌طور موثر در حافظه کوتاه مدت پردازش نشوند از این حافظه فراموش خواهند شد و در حافظه دراز مدت نیز پردازش نشده و به سهولت قابل بازیابی نخواهند بود. توجه کردن نیز یک عامل مهمی، مخصوصاً برای حافظه کوتاه مدت می‌باشد. بسیاری از دانش‌آموزان اگر اطلاعات زیادی را در یک زمان دریافت کنند، توجه خود را از دست خواهند داد.

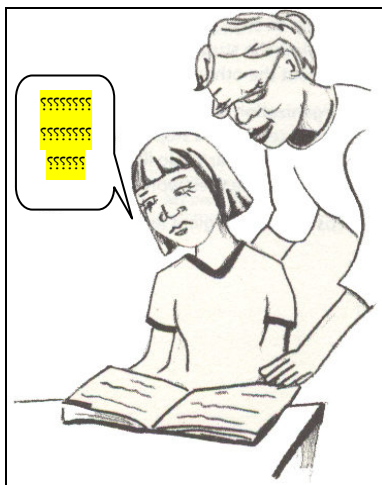
فنون زیادی در مورد حافظه وجود دارد، اما نکته کلیدی در مورد حافظه موفق این است که این فنون را برای هر فردی به‌طور انفرادی به‌کار ببریم. آنچه که ممکن است برای یک شخص موثر باشد، ممکن است برای دیگری اثربخش نباشد. خودآگاهی برای حافظه کارآمد مهم است.

یک راه کمک کردن به دانش‌آموزان برای شرکت و پردازش اطلاعات در حافظه کوتاه مدت این است که فقط یک بخش از اطلاعات را در هر بار

ارائه بدهیم. بسیاری از دانش‌آموزان این توانایی را دارند که بیشتر از یک بخش اطلاعات را در هر دفعه پردازش کنند و فقط در این حالت است که بیشتر از یک بخش اطلاعاتی می‌تواند به دانش‌آموز ارائه شود. نکته کلیدی این است که بار اضافی وارد نکنید. می‌توان دانش‌آموزان را ملاحظه کرد تا توانایی حافظه کوتاه مدت آن‌ها ارزیابی شود.

دانش‌آموزان می‌توانند چارتی در مورد اطلاعاتی که حفظ کرده‌اند، داشته باشند. برای مثال آن‌ها ممکن است عنوان «نکات مهم در مورد این اطلاعات» را داشته باشند و سپس نکات را فهرست کنند. من می‌خواهم راهبردهای حافظه را به کار گیرم زیرا همیشه فراموش می‌کنم.

لیزا^۱ (ده ساله)

1. Lisa

اولویت بندی

دانش آموزان معمولاً باید چیزهای زیادی را یاد به گیرند - یا ممکن است این طور فکر کنند! احساس داشتن بار اضافی مخصوصاً وقتی که برنامه درسی به نظر می رسد امری رایج است. اغلب دانش آموزان، حتی دانش آموزان کم سن و سال نیز، نسبت به وقت خود باید چیزهای زیادی را یاد به گیرند. اغلب آن‌ها باید انتخابگر باشند و انتخاب کنند. ما هر روز در محاصره انتخاب‌ها و تصمیم‌ها هستیم و اولویت بندی در زندگی روزمره برای ما امری ضروری است. این ضرورت برای دانش آموزان، هنگام مطالعه نیز وجود دارد.

دانش آموزان نیازمند تمرین کردن این مورد هستند. وقتی دانش آموز فهرستی از کارها را برای پرداختن دارد، تصمیم‌گیری در مورد این که چه چیزی را اول انجام بدهد و چه چیزی از اهمیت کمتری برخوردار است، برای وی سخت است. این انتخاب می‌تواند در مورد کارهای روزانه و نیز حوزه‌های خاص مطالعه به کار برود. خوب است دانش آموزان بر سر دو راهی‌هایی قرار به گیرند تا نیاز به تصمیم‌گیری و اولویت بندی در انجام کارهای متفاوت داشته باشند.

تکالیف حل مسأله در این مورد می‌تواند مفید باشد - می‌تواند به این شکل انجام به گیرد که دانش آموزان را بر سر دو راهی قرار دهیم که چگونه پول و یا وقت خود را صرف می‌کنند. فعالیت‌های اولویت بندی در شفاف کردن ذهن برای مقایسه انجام دادن کارهای با اهمیت بیشتر

کمک می‌کند و به دانش‌آموزان اجازه می‌دهد که منحصرأ بر کار در دست اقدام تمرکز کند و در مورد کارهای دیگری که باید انجام بدهد، نگرانی نداشته باشد.

این موضوع همچنین به خودساماندهی کمک می‌کند و برای یادگیری اثربخش مهم است. بنابراین اولویت‌بندی می‌تواند یک گام به‌سوی تفکر و یادگیری مستقلانه باشد. انواع معمول «نوشتن فهرست» در مورد فعالیت‌ها می‌تواند دانش‌آموزان را در اولویت‌بندی کارشان کمک کند.

به‌خاطر داشته باشید که قدم‌های کوچک می‌تواند به پرسش‌های بزرگ منجر شود. به دانش‌آموزان کمک کنید که یک برنامه اولویت بندی روزانه و یا هفتگی را برای خود تدوین کند.

برنامه اولویت بندی هفتگی من			
روز	تکلیف	انجام دادن	توضیحات
دوشنبه	خواندن فصل ۱ رمان مطالعه انگلیسی	کامل شد و دوبار از یادداشت‌ها مرور شد.	نیاز به جستجو در مورد شرایط اجتماعی زمان این رمان می‌باشد- اروپای قرن نوزدهم
سه شنبه			
چهارشنبه			
پنج شنبه			
جمعه			
شنبه			

این برنامه می‌تواند جهت پیگیری خط سیر رشد و نیز کمک به اولویت‌بندی و پیشرفت برنامه کاری به‌کار رود. بخش توضیح جدول می‌تواند برای شناسایی هر گونه جنبه چالش‌انگیز یادگیری و پیشنهاد آنچه که برای کامل کردن کار لازم است به‌کار برود.

سازماندهی اطلاعات

یکی از دلایلی که بعضی افراد از حافظه‌ای کارآمد برخوردار هستند به خاطر این است که اطلاعات را در زمان یادگیری و یا بلافاصله بعد از آن، سازماندهی می‌کنند. بعضی از دانش‌آموزان بر انتقال اطلاعات روی کاغذ با یادداشت‌برداری تمرکز می‌کنند و بعداً به بازسازی مجدد آن‌ها می‌پردازند. این یادداشت‌برداری می‌تواند مفید باشد، زیرا دانش‌آموز اطلاعات را شخصی می‌کند تا برای وی معنی‌دارتر شوند. ولی اگر دانش‌آموز اطلاعات را هنگام یادگیری بتواند سازماندهی کند، یادگیری موثرتر خواهد بود. به این معنی که وقتی یادداشت‌برداری می‌کنند حالتی معنی‌دار باشد. این نه تنها یک راه کارآمد برای مطالعه است، بلکه می‌تواند درک مطلب را نیز افزایش دهد.

اگر دانش‌آموز هنگام مطالعه از یک الگو پیروی کند، سازماندهی اطلاعات می‌تواند برای وی آسان‌تر باشد.

(قالب) الگویی برای سازماندهی

	موضوع: مطالعه رمان
	عنوان‌هایی که می‌توانم برای نکات کلیدی استفاده کنم
	چرا این‌ها نکات کلیدی هستند؟
	موضوعات اصلی - نکات کلی
	کاربرد هر موضوع در رمان
	پس‌زمینه، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی
	ارتباط با موضوعات دیگر
	اولویت‌بندی اطلاعات - از مهم‌ترین تا بی‌اهمیت‌ترین

دانش‌آموزان باید از این چارت استفاده کنند تا این‌که نه تنها به سازماندهی خود کمک کنند، بلکه بر پیشرفت خود نیز نظارت داشته باشند. باید این توانایی را داشته باشند که این چارت را به عنوان الگویی برای موضوعات مختلف به کار ببرند.

اطلاعات کلیدی باید روشن باشند - شامل نکات کلیدی، موضوع اصلی، شناسایی عنوان‌ها، کاربردها، هرگونه اطلاعات پس‌زمینه‌ای اضافی، ارتباطات با حوزه‌های دیگر و قرار دادن اطلاعات در یک فهرستی که می‌تواند به کار رود تا سازماندهی کند و ارزش و اهمیت هر قطعه از اطلاعات را ارزیابی کند. این خود نیز می‌تواند سرآغاز یک طرح مطالعه را شکل بدهد.

کاربرد عنوان‌ها و زیرعنوان‌ها

سازماندهی برای حافظه مهم است - نکته کلیدی در سازماندهی اطلاعات توانایی شناسایی موضوع اصلی و ترتیب دادن آن‌ها به شکل قابل فهم و یادسپاری می‌باشد. دانش‌آموزان باید انواع اطلاعات را یاد به گیرند و این واحدهای یادگیری ممکن است برای دانش‌آموزان متفاوت و گوناگون به نظر برسد و باعث مشکل‌تر شدن یادگیری، فهمیدن و بازخوانی شود. کاربرد عنوان‌ها و زیرعنوان‌ها نه تنها می‌تواند به سازماندهی اطلاعات کمک کند، بلکه می‌تواند کمک کند تا اطلاعات در یک بافت معنی‌دار قرار به گیرند. باید این امکان برای دانش‌آموزان وجود داشته باشد که با نگاه کردن به عنوان‌ها و زیرعنوان‌ها (عناوین اصلی و فرعی) یادداشت خود تمام مراحل را بفهمد. ابزارهای کمکی دیداری می‌تواند به این موضوع کمک کنند. ممکن است یک ابزار دیداری برای هر عنوان به مثابه یک خاطره کمکی باشد. این باعث شخصی‌سازی اطلاعات می‌شود و برای حفظ کردن و بازخوانی آن‌ها مهم است.

خواندن یادداشت‌برداری‌های دیگران ممکن است خیلی مفید نباشد - ضرورت دارد که یادداشت‌ها شخصی‌سازی شوند و این شامل جزوات معلمان نیز می‌شوند. دانش‌آموزان باید خودشان مطالب را بر روی کاغذها بنویسند. این مطالب باید شامل برداشت خود دانش‌آموزان باشد. بنابراین آن‌ها می‌توانند عنوان «کاربردها» را در حاشیه قرار دهند و کاربردها را در یک عبارتی نزدیک هر یک از پاراگراف‌ها بنویسند.

این که شما فکر می‌کنید می‌توانید و یا فکر می‌کنید که نمی‌توانید ممکن است درست باشد. هنری فورد

بخشی از یک متن را انتخاب کنید و بعضی عناوین اصلی و فرعی آن را شناسایی کنید.

دیدگاه‌هایی در مورد عناوین - هر یک از سؤالات زیر دیدگاهی برای عناوین اصلی و فرعی فراهم می‌آورد.

• از خودتان بپرسید - این مطلب در مورد چیست؟ (پاسخ به این سؤال یک عنوان را به دست خواهد داد)

• در مورد چه کسی است؟

• در کجا اتفاق می‌افتد؟

• در مورد پس زمینه‌ی آن چه می‌دانید؟

• آیا چیز نامعقول یا متفاوتی در این مطلب وجود دارد؟

• چه چیزی به من کمک می‌کند تا آن را به خاطر آورم؟

• چه تاثیری می‌تواند داشته باشد؟

• اگر من ۱۰ ثانیه وقت داشتم که در مورد آن به کسی چیزی بگویم، کدام عبارت را باید به کار ببرم؟

❖ مثال

عنوان‌های پیشنهادی در پرانتز و با قلم برجسته آمده‌اند (درک بچه‌ها از خواندن). همین جا باید تأکید کنیم که درک دانش‌آموزان از خواندن یک عامل مهمی در موفقیت و انگیزه‌ی آن‌ها از خواندن بچه‌ها می‌باشد

(انگیزش و خواندن) یکی از موفق‌ترین روش‌های انگیزه دادن به بچه‌ها برای خواندن اطمینان از این مطلب است که مواد خواندن متناسب سن آن‌ها بوده و از نظر فرهنگی و علاقه هم با بچه‌ها متناسب باشد. بهتر است فرصت‌هایی برای انتخاب انفرادی کتاب‌ها براساس انتخاب خود بچه‌ها فراهم آوریم.

(راهبردها) این یکی از جنبه‌های عمده‌ی خواندن (با هم است). در این رویکرد انتخاب مواد خواندن توسط بچه‌ها بسیار مهم است. دانش‌آموزان را وادار کنیم تا به تمرین کردن در مورد ایجاد عنوان‌هایی برای یادداشت‌هایشان ادامه دهند.

قسمت کردن

قطعه بندی یا قسمت کردن اطلاعات، یک راهبرد عالی برای سازماندهی و کمک به یادسپاری است. قسمت کردن اطلاعات، تعاملی و شخصی است- این شما هستید که تصمیم می‌گیرد چه بخش‌هایی باید با هم ضمیمه شوند. در این‌جا یک روش قسمت کردن اطلاعات پیشنهاد می‌شود، اما ممکن است با روش انتخابی شما متفاوت باشد. قسمت کردن اطلاعات مقوله‌ای فردی است، ولی بعضی دانش‌آموزان نیاز به ساختاری دارند که به آن‌ها در این زمینه کمک کند. بعضی بخش‌ها بهتر است که در نظر گرفته شوند، مثلاً اگر شما در حال مطالعه‌ی کتاب‌های هری پاتر

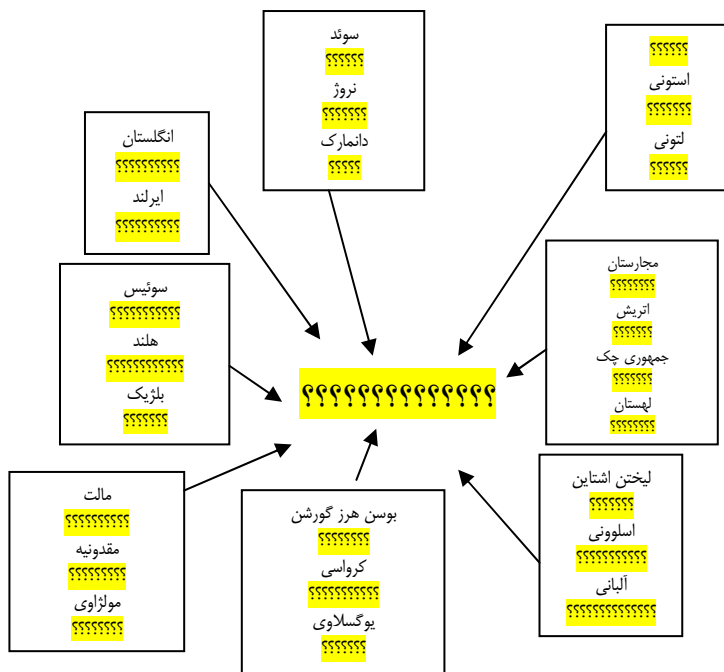
هستید، ممکن است اطلاعات مربوط به محل، شخصیت و مدارس را با هم در نظر بگیرید. ارائه عنوان‌های احتمالی به دانش‌آموزان برای کمک به تقسیم کردن اطلاعات، می‌تواند مفید باشد. در واقع بخش‌هایی که به همدیگر پیوسته می‌شوند، باید به طریقی به یکدیگر مربوط شوند. در این جاست که پای سازماندهی به میان می‌آید و آن موقعی است که دانش‌آموز به‌طور فعال در مورد اطلاعات به تفکر می‌پردازد و در تلاش است تا زمان یادگیری آن را بفهمد. بنابراین قسمت‌های مجزا به‌طور موثری می‌توانند به هم وابسته شوند، به این معنی که دانش‌آموز نیازمند تعامل با یادگیری است، نه این‌که سعی کند، اطلاعات را از طریق یادگیری طوطی‌وار به‌خاطر بسپارد. به همین دلیل است که می‌گوییم به جای این‌که برای دانش‌آموزان فهرستی از مطالب را آماده کنیم، بهتر است آن‌ها را وادار کنیم تا خودشان اطلاعات را به هم پیوسته سازند.

هنگامی که دانش‌آموز می‌خواهد برای بقیه دانش‌آموزان کلاس صحبت کند، پیوند دهی می‌تواند مفید باشد که این روش یادگیری، موثرتر از زمانی خواهد بود که فهرستی از قسمت‌ها را بنویسد. به هم پیوند دادن اطلاعات، همچنین می‌تواند به ایجاد ارتباط کمک کند که قبلاً در همین فصل به آن پرداخته شد. اساساً همه این‌ها بخشی از فرآیندی است که یادگیرندگان باید مسئولیت یادگیری خود را بر عهده بگیرند. به همین دلیل است که می‌گوییم بهتر است، دانش‌آموزان را وادار کنیم تا

در تمرین پیوند دهی قسمت‌ها بکوشند به طوری که برای آن‌ها شخصی گردد. به وسیله شخصی کردن، احتمالاً اطلاعات بهتر درک می‌شوند و به خاطر سپرده می‌شوند. کلید این راهبرد، تمرین است.

همه اطلاعات مشابه را در یک گروه قرار بدهید- برای مثال، اگر شما در حال مطالعه جغرافیای یک کشور هستید، پیوندی از همه حقایق بسازید که به آب و هوا مربوط می‌شوند. پس فهرستی از مواردی که در آب و هوا وجود دارد را تهیه کنید: مانند باران، آفتاب، تأثیرات آن‌ها، گرم شدن کره زمین و غیره. شما باید بتوانید حداقل ۴ مورد را به یکدیگر پیوند دهید. پس حداقل ۴ مورد را پیدا کنید که با هم ارتباطی قوی داشته باشند.

سعی کنید پیوند ایجاد شده را جالب کنید و تا جایی که ممکن است آن را شخصی کنید. اطلاعات هر چقدر برای شما بیشتر شخصی شود، به یاد آوردن آن هم ساده‌تر خواهد بود. مثلاً در شکل زیر، دانش‌آموز باید همه کشورهای اروپایی همراه با پایتخت آن‌ها را به خاطر آورد. به خاطر آوردن فهرستی از ۲۶ کشور دشوار است، ولی بوسیله‌ی تقسیم کردن کشورها به موقعیت‌های جغرافیایی، این تکلیف تا حد زیادی ساده‌تر خواهد شد.

خلق پیوندها

همیشه هنگام یادگیری نیازمند خلق پیوندها یا ایجاد ارتباط هستیم. پیونددهی یادگیری را معنی‌دار می‌سازد و به فهم و توسعه مفاهیم کمک می‌کند. یادگیرنده‌ی کارآمد کسی است که توانایی ایجاد ارتباطدهی را داشته باشد. ارتباطدهی اصلی، پیوند دادن بین یادگیری قبلی و یادگیری جدید است. سؤالاتی که یادگیرندگان باید مدنظر قرار بدهند، عبارتند از: آیا چیزی در یادگیری مطالب جدید وجود دارد که آشنا باشد؟ چه

چیزهایی آشنا هستند و چرا؟ من چگونه قبلاً به این موضوع پرداخته‌ام؟ آیا باید دوباره همان کار را انجام بدهم، یا این که می‌توانم این را بهبود ببخشم؟ این سؤالات به یادگیرندگان کمک می‌کند که بین یادگیری قبلی و یادگیری‌های جدید ارتباط برقرار سازند و بوسیله پرسیدن سؤالاتی از خودشان در مورد این که قبلاً چگونه به آن پرداخته‌اند، می‌توانند به خودشان کمک کنند تا یادگیری را موثرتر سازند.

خلق پیوندها همچنین به فهم مطلب کمک می‌کند و یادگیری را موثرتر می‌سازد. باید همیشه یادگیرندگان را تشویق کنیم تا این کار را انجام دهند، بدین طریق که آن‌ها را وادار کنیم تا از خودشان سؤالاتی مانند سؤالات بالا را همیشه هنگام پرداختن به یادگیری بپرسند.

ایجاد ارتباط همچنین وقتی که دانش‌آموز به انجام تکلیف مشغول است به خود نظارتی وی کمک می‌کند. خود نظارتی برای این که یادگیرنده مسئولیت یادگیری خودش را در دست بگیرد، امری اساسی است. مفهومی این است که دانش‌آموزان هنگام یادگیری از خودشان سؤالاتی مانند سؤالات زیر را بپرسند: من در این موقع چه کاری باید انجام بدهم؟ این مطلب چگونه به آنچه که من از قبل می‌دانم، ارتباط دارد؟ چه چیز دیگری را من باید بفهمم؟ این نوع سؤالات حوزه‌ای برای خود نظارتی ارائه می‌دهد و شواهدی ارائه می‌دهد که دانش‌آموزان مسئولیت یادگیری خود را در کنترل داشته باشند. این خود نظارتی در

شرایطی بوجود خواهد آمد که نوعی از پیونددهی فراهم شده باشد که برای یادگیری اثربخش لازم است.

برخی از دانش‌آموزان، مخصوصاً در مدارس راهنمایی، یادگیری را در خلال محدوده‌هایی از موضوع می‌دانند. آن‌ها اغلب در گشت و گذار بین موضوعات مختلف دچار مشکل هستند. در بسیاری از موارد، واژه‌ها و مفاهیم مشابهی می‌توانند وجود داشته باشند که اگر توسط معلم به‌طور شفاف به آن‌ها اشاره‌ای نشود، دانش‌آموزان ممکن است، آن‌ها را تشخیص ندهند.

همان‌طور که قبلاً اشاره شد، باید به برخی از دانش‌آموزان یاد داده شود که چگونه پیوندها را ایجاد کنند. این می‌تواند بوسیله‌ی یک نقشه ذهنی یا یک طرح عنکبوتی انجام گیرد. برای شروع، مثال‌هایی را در مورد ارتباط دادن موضوعات مختلف فراهم کنید که به سادگی بتوان آن‌ها را به هم مرتبط ساخت. مانند چرخه‌ی آب و هوا، زنجیره‌ی غذا، چرخه‌ی پول. پس در راستای خلق پیوند با ارتباطات داخل همان موضوع حرکت کنید مانند: حیوانات جنگل، حیوانات خانگی، گیاهان باغچه، انواع میوه‌ها و سبزیجات. برای دانش‌آموزان خبره‌تر شما می‌توانید پیشنهاد بدهید که بین شرایط اجتماعی و تغییر سیاسی و استرس کارگران و ناآرامی‌های اجتماعی ارتباط برقرار سازند. پس می‌توانید به این سمت پیش بروید که بین موضوعات و حوادثی که از خلال برنامه درسی استفاده می‌شود، ارتباط

ایجاد کنید. موضوعاتی مانند تاریخ و ادبیات انگلیسی، جغرافیا و علوم، فیزیک و فن آوری.

اگر بتوانید ارتباطاتی جالب و شخصی ایجاد کنید، به احتمال زیاد می‌توانید آن ارتباطات و ویژگی‌های هر یک از آن‌ها را به یاد آورید.

طرح‌های ذهنی، یک روش خوب برای ایجاد ارتباط هستند، چون مواد مربوطه را به یک شکل شفاف و قابل یادآوری ارائه می‌دهند. بر خلاف متون خطی، طرح‌های ذهنی نه تنها حقایق، بلکه روابط بین آن حقایق را که باعث فهم عمیق‌تری از موضوع می‌شود را نیز نشان می‌دهند و به دانش‌آموزان کمک می‌کنند تا ارتباطات را ایجاد کنند.

طرح‌های ذهنی روش خوبی برای کاربرد وسایل دیداری کمکی، ایجاد ارتباط و همچنین کمک به سازماندهی کردن می‌باشد. برخی از مزیت‌های طرح‌های ذهنی در زیر می‌آیند.

- طرح‌های ذهنی می‌تواند این علاقه را در دانش‌آموزان ایجاد کند که پذیرنده‌تر باشند و در کلاس همکاری بیشتری داشته باشند.

- طرح‌های ذهنی تمایل دارند فقط موارد مرتبط را به یک شکل روشن و قابل یادآوری ارائه بدهند.

- برخلاف متون خطی، طرح‌های ذهنی نه فقط حقایق را، بلکه رابطه بین آن حقایق را را نیز نشان می‌دهند که باعث فهم عمیق‌تری از موضوع می‌شود..

- حجم فیزیکی یادداشت‌ها به‌طور چشم‌گیری کاهش می‌یابد.

اجرای دوباره

درس‌های نمایش مرا از لاک خود درآورده است.

دیوید^۱ (۱۱ ساله)

نمایش به من کمک کرد تا در مقابل دیگران بتوانم صحبت کنم. به خودم اعتماد نداشتم، اما اکنون خیلی زیاد گستاخ شده‌ام.

کلی^۲ (۱۳ ساله)

یادگیری باید فعال باشد. هر چقدر یادگیرنده فعال‌تر باشد، اطلاعات بهتر فهمیده و به یاد سپرده می‌شود. فعالیت باید به شکل بحث باشد و می‌تواند به شکل نمایشی به صورت اول شخص نیز ارائه گردد. نمایش در بعضی موضوعات مانند تاریخ ساده‌تر است. زیرا اول شخص و نمایش می‌تواند برای بازسازی حوادث تاریخی به کار رود.

هنگامی که بچه‌ها چیز جدیدی یاد می‌گیرند و با آن در چالش هستند، احساس ناکامی متداول‌تر می‌گردد. حتی دانش‌آموزان توانمند نیز همین احساس را دارند که می‌تواند باعث کاهش انگیزش و حتی ویران کننده باشد. این احساس ممکن است به عصبانیت و مشکلات رفتاری در کلاس منجر گردد که با نمایش می‌توان جلوی آن را گرفت. وقتی که فریاد بچه‌ها با همان واژه‌های ناقص شنیده شوند و دیدگاه و احساسات آن‌ها فهمیده شود، سرخوردگی می‌تواند کاهش یابد.

1. David
2. Kelly

چیزهای فی‌البداهه‌ی ساده‌ای را از قالب‌های ثابت به‌وجود آورید. با شکل‌دهی قالب‌های ایستا در گروه‌های کوچک در کلاس شروع کنید، مثلاً ایجاد آلبوم‌های کوچک. از تمام کلاس بخواهید تا قالب‌های ایستایی را به‌صورت دو پیوستار از ابتدای مدرسه تا پایان ترم ایجاد کنند (اظهارات شفاهی خیلی مهم هستند). کلاس را به دو گروه بزرگ تقسیم کنید. از هر گروه بخواهید تا یک قالب ایستای تصویری از اعضای گروه دیگر به‌وجود آورد. تا ده بشمارید تا هر یک، گروه مقابل را به‌صورت یک شکل در آورده و در آخر نیز یک عنوان برای آن بگذارند. هر گروه باید ۲ دقیقه وقت داشته باشند تا چه قبل و چه بعد از آن قالب بدیعه‌پردازی کنند.

اکنون شما آماده هستید تا آن قالب‌های ایستا را به زندگی بیاورید. از دانش‌آموزان بخواهید که آرام باشند و تقاضا کنید که به‌طور داوطلبانه قالب‌های ایستای خود را نشان دهند و برای کلاس ایفای نقش کنند. از

هر دو گروه بخواهید تا قالب‌های خود را نگهدارند، از ۱ تا ۳ بشمارید و بعد از ۳۰ ثانیه انجام دهید. این فعالیت می‌تواند جالب باشد و جنبه‌های متفاوتی از یادگیری، جذابیت و تعامل کلاسی را نشان دهد.

اکنون ممکن است، دانش‌آموزان احساس توانایی بیشتری برای شرکت در فعالیت‌های ایفای نقش داشته باشند. دانش‌آموزان را در گروه‌های ۴ نفره قرار دهید و آن‌ها را وادار کنید تا در مورد یک حادثه‌ای که در طول تعطیلات اتفاق افتاده است، گفتگو کنند. اگر چیز جالبی اتفاق نیفتاده است به آن‌ها بگویید یک چیزی را خودشان به وجود آورند! برای اجرای نمایش از طریق قالب ایستا تصمیم بگیرید. شما که قصد دارید آن‌را به مدت ۳۰ ثانیه به زندگی واقعی مرتبط سازید، در این موقع سعی کنید که از واژگان استفاده نمایید. شما ۳ دقیقه وقت دارید که آن را تمرین کنید. وقایع می‌تواند کاملاً روزمره (مانند رفتن به خرید با دوستان) یا حادثه‌ای غیرمعمولی (مانند شاهد یک تصادف بودن) باشد. در این موقع آن‌ها باید در مورد آنچه که انجام می‌دهند با همسالان خود به گفتگو بپردازند.

بحث و گفتگو

برای برخی از یادگیرندگان، بحث کردن، تنها راهی است که آن‌ها می‌توانند اطلاعات را حفظ کنند و بفهمند. بحث کردن می‌تواند اطلاعات را معنی دار

سازد و به یادگیرندگان کمک نماید تا ایده‌ها و دیدگاه‌ها را مورد بررسی قرار بدهند. نوعی آزمایش است که به یادگیرنده کمک می‌کند تا تفکر و یادگیری خودش را رشد دهد. برای بعضی از یادگیرندگان، بحث کردن می‌تواند شبیه فکر کردن با صدای بلند باشد. این مهم است که فرصت‌هایی برای بحث کردن وجود داشته باشد- بهتر است برای بحث کردن وقت تعیین کنیم و کلاس را به گروه‌های کوچک‌تر تقسیم نماییم.

یکی از نکات مثبت در مورد بحث کردن این است که دربردارنده‌ی گوش کردن، فکر کردن و نیز گفتگو کردن است. بحث کردن، تمرین خوبی برای بسیاری از دانش‌آموزان است که مشارکت در دیدگاه‌های دیگران و نیز گوش دادن به نظرات دیگران را افزایش می‌دهد. تهیه دیدن کارهای گروهی به جای کارهای انفرادی درانجام تکالیف می‌تواند مفید باشد. یعنی این‌که روی نکات مهم، بحث و گفتگو کنند و به یک نقطه

مشترک برسند. بحث هم برای دانشجویان و هم برای دانش‌آموزان کم سن و سال می‌تواند با ارزش باشد.

مفاهیم بحث و گفتگو را معرفی کنید: مانند توصیف کردن، مقایسه کردن، تحلیل کردن، قضاوت کردن، و فراهم کردن. معنای هر واژه را همراه با مثال توضیح دهید و از آن‌ها بخواهید تا این کار را انجام دهند. ابتدا با مواردی شروع کنید که برای آن‌ها خیلی آشناست و سپس به سمت مواد پیچیده‌تر و انتزاعی‌تر بروید.

با ارائه بعضی سناریوهایی که ممکن است برای آن‌ها آشنا و یا ناشناخته باشد، نمایش و کارهای فی‌البداهه را ترکیب کنید.

سناریوهای احتمالی برای کارهای فی‌البداهه

- آرایشگر و مشتری (بعد از این که فضاقت بار آمده است)
- تصویربردار و مدل جهانی نابهنجار
- دو غریبه در یک قطار - یکی از آن‌ها در کوفه‌ای به سیگار کشیدن می‌پردازد و این ممنوع است.
- فرد مظنون که به وسیله پلیس بازجویی می‌شود.
- رئیسی که کارمند خودش را اخراج می‌کند.
- فروشنده دیوار به دیوار و تنها مستمری بگیر.
- مصاحبه‌ی شغلی.

- والدین و نوجوانان. نوجوان از خانه بیرون رفته و والدین در حال انتظار هستند.
- دو اتومبیل رو در روی یکدیگر در یک کوچه باریک به هم می‌رسند. یکی متعلق به یک کشاورز و دیگری متعلق به یک تاجر پولدار است. کدام یک اول وارد کوچه می‌شود؟
- شاگردی که برای رفتار بدش پیش رئیس مدرسه فرستاده می‌شود.

پنج R – تشخیص دادن^۱، بازنگری کردن^۲، مرور کردن^۳، به یاد آوردن^۴ و تفکر کردن^۵

اگر شما سر واژه‌های بالا را به کار ببرید، اغلب دانش‌آموزان فرآیند را بهتر به خاطر خواهند آورد.

- تشخیص دادن: روش‌های ترجیحی خود در یادگیری را شناسایی کنید.
- بازنگری اطلاعاتی که باید آموخته شود: نکته مهم این است که این بازنگری می‌تواند، شکل‌های متفاوتی را به خود بگیرد. اما اگر همراه یک جدول زمان‌بندی و طرح بازنگری باشد، موثرتر خواهد بود.

-
1. recognize
 2. revise
 3. review
 4. recall

● **مرور:** مرور خیلی مهم است. زیرا حفظیات را تثبیت می‌کند و ادراک و حفظ کردن در حافظه بلند مدت را تضمین می‌نماید.

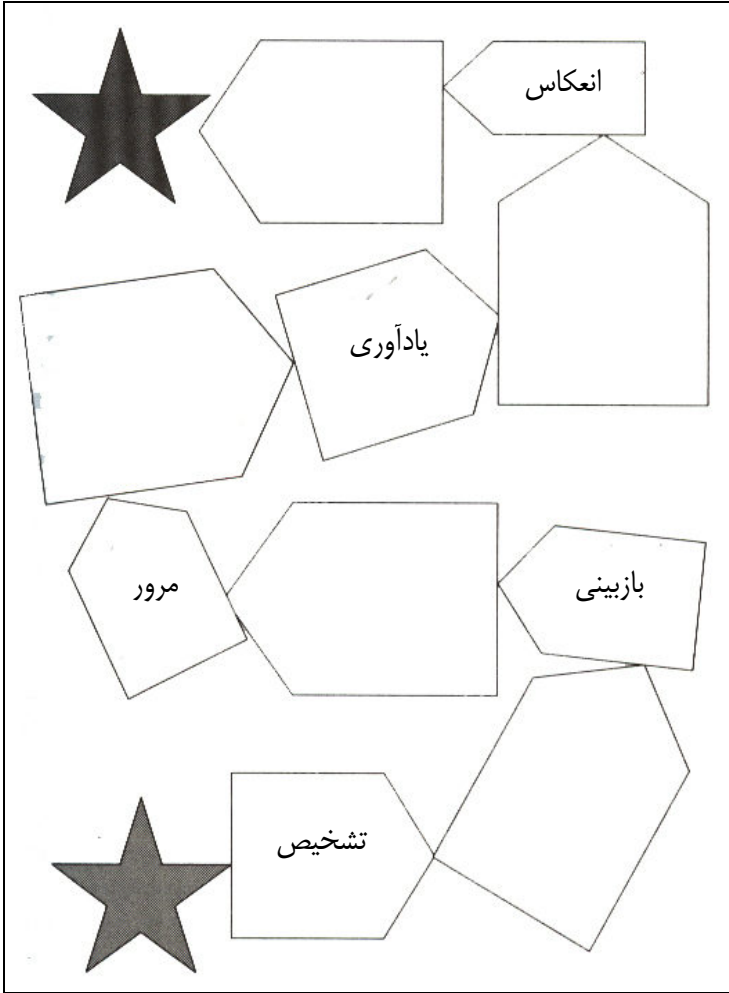
● **بازخوانی:** بازخوانی نیز باید تمرین شود. هر چقدر شما از یک مهارت و یا مجموعه‌ای از اطلاعات بیشتر استفاده کنید، یادآوری و بازخوانی آن در آینده ساده‌تر خواهد بود.

● **تفکر کردن:** فکر کردن می‌تواند از طریق استفاده از سؤالات تفکری مانند چرا، چگونه و نیز بلند فکر کردن انجام گیرد. تفکر برای یادگیری موثر مهم است و به یادگیرنده کمک می‌کند تا موثرتر عمل نماید. بنابراین آن‌ها می‌توانند یک راهبرد موثر را در آینده هنگام یادگیری موارد مشابه به کار گیرند.

نکته کلیدی در مورد این فرآیند، این است که الگویی برای دانش‌آموزان فراهم می‌کند که می‌تواند شخصی شده تا دانش‌آموزان بتوانند راهبردهای انفرادی خودشان را در این الگو به کار گیرند.

یک نمونه از کار دانش‌آموزان را انتخاب کنید و به آن‌ها کمک کنید تا پنج R را به کار ببرند و این که چگونه می‌توانند این نکته‌ها را در الگوی مطالعه خود استفاده کنند.

یک بازی روی تخته با پنج R رسم کنید و از بین بازی خانه‌های خالی را برای دانش‌آموز ایجاد کنید تا نشان دهد که چگونه او این‌ها را به کار برده است.

تشویق کنید تا انگیزش ایجاد شود

بسیاری از فنون یادگیری اثربخش بر پایه انگیزش و تحریک دانش‌آموزان و اطمینان از این‌که دانش‌آموز خواستار یادگیری است، بنا شده است. در این‌جا به چند نکته اشاره می‌شود که هنگام ایجاد انگیزش باید در نظر گرفته شوند. باید مطمئن شوید که:

- تکلیف مورد علاقه دانش‌آموز است.
- دانش‌آموز برای آن تکلیف ارزش قائل است.
- دانش‌آموز می‌تواند در آن تکلیف پیشرفت کند.
- در خلال تکلیف نیز بلافاصله بعد از اتمام آن بازخوردی ارائه می‌گردد.
- دانش‌آموز از نظر عاطفی آمادگی انجام آن تکلیف را دارد.

• دانش‌آموز در محیط یادگیری از آرامش برخوردار است.

هر یک از این نکات می‌تواند، تمرین آموزشی خوبی را ارائه دهد. هر یک از این نکات را باید در ارتباط با انگیزش در نظر بگیریم. بنابراین توجه به ویژگی‌های فردی دانش‌آموزان از اهمیت خاصی برخوردار است. ما باید حوزه‌ی علاقه‌مندی‌های دانش‌آموزان را بفهمیم و تکالیفی به آن‌ها بدهیم که از نظر داشتن بار انگیزشی دارای ارزش باشد. اهمیت تکلیف برای دانش‌آموز روشن باشد و از همه مهم‌تر این‌که قابل حل شدن باشد. دانش‌آموز باید هنگام حل تکلیف احساس موفقیت کند، چون این احساس می‌تواند عاملی انگیزشی باشد و بهتر است نیازهای دانش‌آموزان را از یک دیدگاه کل‌گرایانه در نظر بگیریم. به این مفهوم که مطمئن شویم دانش‌آموز از نظر عاطفی برای آن تکلیف از آمادگی لازم برخوردار است. عوامل عاطفی می‌تواند بر انگیزش تأثیر بگذارد. همه موارد باید طی مراحل یادگیری مد نظر قرار گیرند.

انگیزش برای یادگیری اثربخش ضروری است. این‌که انگیزش را درونی سازیم، بسیار حیاتی است. زیرا در این صورت است که دانش‌آموز خود انگیزه می‌شود. می‌توانید از انگیزه‌های بیرونی مانند پاداش استفاده کنید، اما سعی نمایید هر چه سریع‌تر تا جایی که ممکن است، انگیزه‌ها را به انگیزه‌های درونی تبدیل کنید.

فهرستی برای انگیزش همانند چک‌لیست زیر تهیه کنید. ممکن است بخواهید این فهرست را با شرایط کاری خودتان متناسب کنید.

چک لیست انگیزش			
علاقه	تکلیف	تفاوت ها	عوامل عاطفی
علاقه دانش آموزان چگونه در نظر گرفته می شود.	آیا فهم قبلی دانش آموز او را قادر می - سازد تا تکلیف را کامل کند؟	آیا شکل های متفاوتی از تکلیف برای توانایی بیشتر و یا کم تر وجود دارند؟	چگونه بفهمیم که دانش آموز قادر خواهد بود که به یادگیری در یک الگوی مثبت ذهنی برسد؟
نکات را در این جا فهرست کنید.			
۱-			
۲-			
۳-			

مرکز کنترل

مرکز کنترل نیز یک عامل مهم در انگیزش می باشد. مرکز کنترل می تواند بیرونی یا درونی باشد. مرکز کنترل درونی به این معناست که دانش آموز پذیرفته است که در قبال پیامدهای حاصل از کار خود مسئولیت دارد. در

مرکز کنترل درونی، دانش آموز موفقیت‌های خود را به تلاش خود نسبت می‌دهد که این مسأله در انگیزش بسیار مهم است.

مرکز کنترل بیرونی به این معنی است که وی مسئولیت را به بعضی از عوامل بیرونی نسبت می‌دهد. در این حالت دانش‌آموز موفقیت یا شکست خود را به برخی از عوامل بیرونی نسبت می‌دهد که این مسأله می‌تواند باعث کناره‌گیری وی از موفقیت‌های یادگیری شود. بنابراین داشتن مرکز کنترل درونی برای دانش‌آموز مهم است زیرا زمینه‌ی پذیرش مسئولیت و رشد استقلال در یادگیری را فراهم می‌کند.

❖ مثال

مرکز کنترل بیرونی

من در امتحان انشا مردود شدم چون معلم به ما نگفت که باید چه کار کنیم.

مرکز کنترل درونی

من در امتحان انشا مردود شدم چون مطالب مربوط به آن را مطالعه نکردم.

دانش‌آموزان را وادار کنید تا یک برنامه مطالعاتی برای خودشان داشته باشند. این برنامه شامل فهرستی از چیزهایی می‌شود که آن‌ها را در مطالعه کردن حمایت می‌کند و یا ممکن است باعث مداخله در یادگیری آن‌ها شود.

برنامه مطالعاتی من		
فعالیت	چیزهایی که کمک می‌کند	چیزهایی که مانع می‌شود.
خواندن		
املا		
انشا		
به‌خاطر آوردن		
اطلاعات		
بارش مغزی		

راهبردهای مورد علاقه من

۱.
۲.
۳.
۴.

برنامه‌های آموزشی انفرادی به‌وجود آورید که انگیزش دهنده باشند. وقتی می‌بینید که به اهداف نمی‌رسید، اهداف را تعدیل نکنید، بلکه مراحل رسیدن به اهداف را اصلاح نمایید.

کنفوسیوس^۱

1. Confucius

توسعه برنامه آموزشی انفرادی^۱ میزان پیشرفت را نشان می‌دهد. اگر چه ماهیت و محدوده‌ی آموزش انفرادی به‌طور چشمگیری متنوع است، اما به‌طور کلی پیامد فعالیت‌های دانش‌آموزان، محور قرار گرفته و انگیزش آن‌ها باید مورد توجه باشد. آیا فعالیت‌ها، انگیزش دهنده می‌باشند؟ چگونه می‌توانند، انگیزش بیشتری را ایجاد کنند؟ چه نوع منابعی می‌تواند برای دانش‌آموزان انگیزش‌بخش باشد؟ برخی از نکات کلیدی که باید در نظر داشت عبارتند از:

- نیاز به واکنش‌های تکوینی - نگاه به جلو و پیش رونده به‌جای گزارش‌های پایانی محض - یعنی ثبت مواردی که اتفاق افتاده یا اتفاق خواهد افتاد.

- نیاز به درگیر ساختن دانش‌آموزان و والدین، علاوه بر گروه‌های مدرسه

- اهمیت کاربرد تنوع در آموزش

- اهمیت تعامل با همه

- نیاز به تشخیص ترجیحات یادگیری فردی دانش‌آموز

- آیا منابع چند رسانه‌ای هستند؟

- آیا قابل دسترس و تحریک کننده می‌باشند؟

• آیا نظارت درونی دانش‌آموز بر بازنگری در پیشرفت خودش وجود دارد. زیرا این مسأله برای انگیزش ضروری است.

برنامه آموزشی انفرادی باید روشی از بررسی کردن و نظارت بر پیشرفت دانش‌آموز را ارائه دهد و بتواند اشاره‌هایی برای انگیزه دادن به یادگیرنده فراهم نماید.

از طریق شخصی‌سازی نمودن یک برنامه‌ی آموزشی، انگیزش را به‌وجود آورید - از دانش‌آموزان سؤالات زیر را بپرسید:

املا	خواندن
آیا در نوشتن املا مطمئن هستید؟	آیا از خواندن لذت می‌برید؟
اگر نه، در کدام واژه‌ها مشکل دارید؟	چه چیزهایی؟ آیا شما دوست دارید بخوانید؟
در مورد یادگیری لغات جدید چگونه عمل می‌کنید؟	آیا هنگام بلند خوانی در کلاس از خود مطمئن هستید؟
ریاضیات	نوشتن
آیا ریاضی را دوست دارید؟	آیا نوشتن را دوست دارید؟
آیا می‌توانید اعداد و حقایق جدول را به‌سادگی به‌خاطر آورید؟	آیا می‌توانید آن‌چه را می‌خواهید بگویید روی کاغذ بیاورید؟
آیا در کلاس ریاضی نگران هستید؟	آیا تمیز و مرتب می‌نویسید؟

از این جدول می‌توانید اطلاعاتی به‌دست آورید که می‌تواند در توسعه برنامه آموزش انفرادی به‌کار رود. سپس شما می‌توانید اطلاعاتی را به‌دست آورید که آن‌ها چگونه مطالب را دریافت می‌کنند. می‌توانید این کار را با پرسیدن سؤالاتی در مورد یادگیری آن‌ها انجام دهید.

● ۴ مورد را فهرست کنید که به شما کمک می‌کند تا به خوبی تکالیف را انجام دهید.

● چه اوقاتی بهتر یاد می‌گیرید.

● در مورد نقاط قوت خود بگویید.

● چگونه به خودتان انگیزه می‌دهید؟

● اهداف یادگیری شما چیست؟

● چه کسی باید این‌جا حضور داشته باشد تا به شما کمک کند به اهداف خود دست یابید؟

انگیزش را درونی کنید

هر کسی در یادگیری متوقف شود پیر است، خواه ۲۰ ساله و خواه ۸۰ ساله باشد.

هنری فورد

انگیزه باید دورنی باشد تا به یادگیرنده کمک کند که خود را هبیر باشد. یادگیرنده باید هدف داشته و برای رسیدن به آن هدف دارای یک اراده درونی باشد. دانش آموزانی که شکست‌های پیاپی را تجربه می‌کنند. به سادگی بی انگیزه می‌شوند. این حالت اغلب به وضعیتی می‌انجامد که به آن «درماندگی آموخته شده» می‌گویند. نباید برای یادگیرنده این حالت اتفاق بیفتد به همین دلیل موفقیت‌های اولیه هنگام پرداختن به وظیفه جدید یادگیری برای دانش‌آموز از اهمیت خاصی برخوردار است. هر دو انگیزه بیرونی و دورنی در یادگیری مهم هستند. البته انگیزه درونی می‌تواند به دانش‌آموز کمک کند تا کنترل یادگیری خود را به دست گیرد.

برای انگیزه درونی دانش‌آموز باید:

- آن‌چه را که یاد می‌گیرد بفهمد.
- پرسش‌گر باشد.
- بتواند یادگیری را به عنوان بخشی از تصویری بزرگتر درآورد تا بتواند موجب انگیزش بیشتر گردد.
- از تجارب یادگیری لذت ببرد.
- برای یادگیری رغبت داشته باشد.

در وهله اول باید انگیزه بیرونی به کار رود تا دانش‌آموز را مشغول کند و کم‌کم تلاش‌هایی صورت گیرد تا به‌طور تدریجی انگیزه بیرونی به درونی تبدیل گردد. پرسش‌نامه‌ای تنظیم کنید تا به دانش‌آموزان کمک

کند اهداف یادگیری خودشان را کشف کنند. اگر این پرسش‌نامه درست بعد از یک گفتگو و یا درس شفاهی به دانش‌آموز داده شود، موثرتر خواهد بود. بعضی از دانش‌آموزان کم سن و سال ممکن است نیازمند تشویق باشند. بنابراین همین مسأله می‌تواند پایه‌ای برای بحث‌های فردی بعد از درس باشد. در این جا سؤالاتی می‌آیند که ممکن است بخواهید آن‌ها را در پرسش‌نامه خود قرار دهید:

- ۱- معلم در مورد چه چیزی صحبت می‌کرد؟
- ۲- بعضی سؤالات در این جا هستند که پاسخ آن‌ها به من کمک می‌کند درس را بهتر بفهمم.

الف:

ب:

ج:

- ۳- اکنون من چه کاری را باید انجام بدهم؟
 - ۴- آیا اطلاعات دیگری نیاز دارم؟
 - ۵- چه کاری را می‌توانم خودم بهتر انجام بدهم؟
- این گفتگوها به دانش‌آموز نیرو خواهد داد تا به‌طور مستقل کار کند و هم معلم و هم دانش‌آموز مطمئن خواهند شد که دانش‌آموز تکلیف را می‌فهمد.

<u>برنامه یادگیری و اهداف من</u>	
اهداف	برنامه

تشویق خلاقیت

هنر خلاقیت این است که غیر منطقی را منطقی سازید. جالب است که روی این حقیقت فکر کنیم که بسیاری از دانش‌آموزان خلاقیت خود را بعد از فارغ‌التحصیلی نشان می‌دهند. در حقیقت همین دانش‌آموزان خلاق ممکن است در مدرسه مردود شوند. نظام مدرسه اغلب به خلاقیت پاداش نمی‌دهد. مسیر یادگیری مدرسه همان محتوا و حوزه‌های برنامه درسی می‌باشد که قابل ارزشیابی باشند. در مدرسه مسیری غیر از محتوای درسی و تشویقی برای خلاقیت وجود ندارد. برای برخی از یادگیرندگان، خلاقیت یک عامل انگیزشی اصلی می‌باشد. برای تشویق خلاقیت در نظر داشتن سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان مهم تلقی می‌شود. این نیز اهمیت دارد که مسئولیت‌پذیری

دانش‌آموزان را مورد تشویق قراردهیم، زیرا به کنترل بر یادگیری و کاربرد ایده‌ها کمک می‌کند.

همه می‌توانند خلاق باشند، اما مطمئناً برخی، خلاقیت را ساده‌تر از بعضی دیگر می‌پندارند. با حمایت کردن و فرصت دادن، هر دانش‌آموزی این استعداد را دارد که چیزی منحصر بفرد و بی‌نظیر را خلق کند. اساس خلاقیت ایجاد یک اثر فردی بر چیزی می‌باشد که شما در حال انجام آن هستید. این موضوع را می‌توان در مونتاژهایی دید که به دست بچه‌های خیلی کوچک انجام می‌شود. وقتی از آن‌ها پرسید که چرا فلان کار را به فلان روش انجام دادند، همیشه پاسخ‌هایی می‌دهند که ممکن است تا به حال شما به آن‌ها فکر نکرده باشید و برای شما غیر منطقی به نظر برسد. ولی باید بدانید که هنر خلاقیت غیرمنطقی را منطقی می‌سازد. تعجب‌آور است که چگونه بچه‌ها می‌توانند آن را انجام بدهند.

فعالیت‌های بازی برای خلاقیت بسیار عالی هستند. بازی‌های واژگان مانند بارش مغزی، هنگامی که در مورد کاربردهای متفاوت یک شیء تفکر صورت می‌گیرد. می‌تواند روش جالبی برای نشان دادن خلاقیت دانش‌آموزان باشد. برای مثال: کاربردهای یک قاشق مریاخوری، یک توپ پشمی، چوب استیک و غیره. همچنین می‌توانید با ارائه ارتباط دادن محدوده‌ای از اشیایی که چیزهای مشترک کمی دارند، جنبه‌های بیشتری را داشته باشید. چیزهایی مانند فهرست زیر:

خواندن و نوشتن خلاق

صداهای تلفیقی را تمرین کنید

ترکیب، پیوند دادن واج‌ها برای ایجاد یک صوت است که باید به واژه‌ای نزدیک باشد که تلفظ می‌کنیم. برای خوانندگان موفق، ترکیب این مهارت‌ها خودکار شده و به مهارت خواندن مورد نیاز برای درک مطلب کمک می‌کند. برخی از خوانندگان، مخصوصاً خوانندگان مبتدی نیاز به تمرین دارند تا بتوانند انواع مختلف صداها (واج‌ها) و حروف (اصوات) را به صورت خودکار تلفظ کنند و با هم ترکیب نمایند.

ترکیب باید با واژه‌های ساده‌ی بی‌صدا - با صدا - بی‌صدا^۱ شروع شود که صداهای پیوسته‌ای را به کار می‌برند و سپس به تدریج به سمت الگوهای پیچیده‌تری مانند CCVCC پیش می‌روند. یک صدای پیوسته به صدایی گفته می‌شود که دانش‌آموز می‌تواند آن را حفظ کند مانند SSSSS و

1. Consonant – vowel – Consonant (CVC)

یا nnnn. صداهای زیر پیوسته هستند: f, h, l, m, n, s, v, z. بعضی از این اصوات می‌توانند به صورت ترکیبی به کار بروند و ترکیب‌های پیوسته‌ای بسازند مانند sm, sn و یا pl. همه واج‌های صدادار کوتاه و پیوسته هستند. بنابراین به سادگی با بی‌صداها ترکیب می‌شوند. بعضی از مثال‌ها با ترکیب بی‌صدای آغازین عبارتند از: bl, مانند black. cl مانند clap. spl مانند splat. sn مانند snip. sm مانند smah. br مانند brick. و نمونه‌هایی با ترکیب‌های بی‌صدای پایانی عبارتند از: mp مانند jump, nd مانند hand, lt مانند felt. در حرکت از ساده به پیچیده بهتر است که با صداهای پیوسته و صداهای ناپیوسته و صداهایی که می‌تواند به نرمی با صدادارها ترکیب شوند، شروع کنیم. سرانجام دانش‌آموزان قادر خواهند بود، سیلاب‌ها را به جای اصوات با یکدیگر ترکیب کنند.

خواندن و نوشتن می‌تواند دانش‌آموزان را یادگیرندگان کارآمد بار آورد. علاوه بر آن می‌تواند تأثیری روی عوامل دیگر مانند اتکا به خود، انگیزش، اعتماد اجتماعی و خود تکاملی داشته باشند.

Sm		nd
h	a	p
n	e	t
pl	o	ck

برای دانش‌آموزان، انواع مختلف از تمرین‌های ترکیبی هم برای خواندن لغات معنی‌دار و هم لغات بی‌معنی فراهم آورید. با خواننده‌های مبتدی، کار را با تمرینات شفاهی شروع کنید که در آن صداها را آشنایی برای وی موجود باشد. در جدول تمرین شفاهی برای ترکیب، حروف به‌طور جداگانه نوشته می‌شوند، که صداها را پیوسته در ستون سمت چپ، صداها را کوتاه در ستون وسطی و بی‌صداها در ستون سوم قرار می‌گیرند. دانش‌آموز را وادار نمایید تا یک صدا را انتخاب کند و با صدای بعدی ترکیب نماید به‌طوری که صداها را پیوسته خیلی ساده باشد. دانش‌آموزان را تشویق کنید تا واژه‌ی ساخته شده خود را تلفظ کنند. هدف، ترکیب کردن و ساختن کلمه است، هدف ساختن کلمات معنی‌دار و واقعی نیست. این تمرین برای شناسایی لغات بی‌معنی مفید است و ممکن است جالب هم باشد. با توجه به جدول تمرینات شفاهی دانش‌آموز می‌تواند تعدادی زنجیره را که برای گروه لغات، سیلاب‌ها و وندها مهم است پیشرفت دهد. در تمامی تمرین‌های ترکیب باید از صداهایی استفاده کرد که دانش‌آموز قبلاً آن‌ها را یاد گرفته است.

تشویق به خواندن استنباطی

منظور از خواندن استنباطی، جستجوی منابع هنگام خواندن می‌باشد و گاهی اوقات از آن تحت عنوان «خواندن بین خطوط» یاد می‌شود. خواندن استنباطی به درک مطلب استنباطی منجر می‌شود که یک نوع

ساخت اطلاعات است که یاد گیرنده آنرا از نکات کلیدی داخل متن (محتوای نوشتاری)، دانش شخصی و تصورات خود به دست می آورد. ممکن است از یک دانش آموز خواسته شود تا مجموعه ای از حوادث را استنباط کند و این زمانی قابل طرح است که از آنها بخواهید بیان کنند که چه وقایع و حوادثی ممکن است بین دو اتفاق مشخص، رخ داده باشد. ممکن است خواسته شود که ماهیت یک شخصیت و یا انگیزه های وی و رابطه آنها را با دیگران براساس نکات کلیدی در داستان توصیف کنند.

سؤالات استنباطی شامل این سؤالات می باشد: شما فکر می کنید، بعداً چه اتفاقی می افتد؟ چرا شما فکر می کنید که وی فلان چیز را گفت؟ نظر شما در مورد؟ چه نوع شخصیتی بود؟ چه اتفاقی افتاد؟

اگر چه این یک مهارت سطح بالاست، ولی باید هم با بچه های کم سن و سال تر و هم با بزرگترها تمرین شود. خواندن استنباطی به یادگیرنده کمک می کند تا بینش خود را در متن ارتقاء بدهد و به یک فهم عمیق تری از آن برسد. بسیاری از دانش آموزان تمایل دارند که به طور سطحی بخوانند و نمی توانند به استنباط های داخل متن توجه نمایند. باید مطمئن شویم حتی در مورد دانش آموزانی که متن را چالش انگیز می بینند، استنباطها آموخته می شوند.

بعضی ملاحظات کلیدی در آموزش استنباط‌ها، مربوط به تحریک دانش‌آموزان برای خواندن، فعال می‌شود که به آن‌ها کمک می‌کند تا معنی را از متن به دست آورند و بر درک مطلب خود نظارت داشته باشند و سوء تفاهم‌ها را هنگام خواندن برطرف نمایند.

تقلید کردن از چگونگی ایجاد استنباط‌ها هنگام خواندن برای دانش‌آموز می‌تواند یک روش تقویت‌کننده باشد تا وی بتواند توانایی استنباط کردن را در خود ایجاد نماید. ابتدا سؤالات را مطرح کنید و یک بحثی را با مسئولیت معلم هدایت کنید. با الگوسازی و تشویق دانش‌آموزان، آن‌ها اطمینان می‌یابند و این توانایی را به دست خواهند آورد که چگونه و چه موقع از خودشان سؤال بپرسند. معلم می‌تواند الگویی باشد که نشان بدهند چگونه به استنباط می‌پردازند:

- هنگام خواندن، دانش‌آموزان باید بلند فکر کنند.
- از خود سؤال بپرسند تا نشان دهند که چگونه بر درک مطلب خود نظارت می‌کنند.
- فرآیندهای تفکر خود را آشکار سازند.

این مهم است که بعد از الگوسازی برای دانش‌آموزان، فرصت کافی برای تمرین کردن به وجود آوریم. چون برای بسیاری از آن‌ها، استخراج استنباط‌ها خیلی چالش‌انگیزتر از خواندن سطحی می‌باشد. این تمرین می‌تواند سریع و اثربخش انجام بگیرد.

- این که مردم چگونه در موقعیت‌های روزمره‌ی خود استنباط می‌کنند را مورد بحث قرار دهید.
 - یک مقاله انتخاب کنید و آنچه را که می‌توان از حقایق استنباط کرد بنویسید. آن‌ها می‌توانند حقایق را با یک رنگ و جملات استنباطی را با رنگ دیگر بنویسند. دانش‌آموزان را وادار کنید تا بر قسمتی از متن مقاله تأکید داشته باشند تا نشان بدهد چرا انتخاب‌های آن‌ها درست است.
 - یک کلیپ کوتاه بسازید و با دانش‌آموزان روی آن بحث کنید که چه چیزی می‌تواند از این کلیپ استنباط شود.
- این تمرین‌های کوتاه به توسعه مهارت‌ها در به‌کارگیری استنباط‌ها کمک می‌کند که بعداً می‌تواند به خواندن هم تسرّی یابد.

درک انتقادی را در خواندن تشویق کنید

تقریباً تعداد زیادی از دانش‌آموزان می‌توانند ماهرانه بخوانند، اما ممکن است نتوانند معنی دقیق متن را بفهمند. به همین علت باید به سطوح عمیق‌تر پردازش که موجب افزایش درک مطلب می‌شود، دست یافت. درک انتقادی، دانش‌آموز را وادار به تفکر می‌کند و از دانش‌آموز می‌خواهد که موقع خواندن ارزیابی و قضاوت داشته باشد. معلمان می‌توانند به وسیله سؤالات کلیدی مانند سؤالات زیر تفکر دانش‌آموزان را تقویت کنند: چه چیزی در مورد این کتاب لذت بخش است؟ آیا چیز

مبهمی در کتاب وجود دارد؟ آیا طرح کتاب برای دنبال‌گیری ساده است و چرا؟ فکر می‌کنید نویسنده در تلاش بوده است تا چه مطلبی را بوسیله بگوید؟ آیا روش نویسنده را در توصیف شرایط می‌پسندید؟ چه کاری باید انجام می‌شد تا تصویر بهتری برای شما ایجاد می‌کرد؟ آیا این یک قابل باور بود؟ آیا دلیلی وجود دارد که در مورد شک کنیم؟

پرسیدن سؤالاتی که درک انتقادی را تشویق می‌کند به دانش‌آموز اجازه می‌دهد که مالکیت شخصی بر متن داشته باشد و بینش و انتخاب‌های وی را نیز تسهیل می‌کند. این سؤالات می‌توانند بازخوانی، به یادسپاری و درک مطلب همه جانبه را قدرت بخشند. برای ایجاد فرصت‌هایی برای دانش‌آموز هنگام کار روی تقویت مهارت‌های درک انتقادی، بسیاری از متون کوتاه شامل تجاربی از زندگی واقعی به جای تمرکز بر رمان‌ها یا داستان‌های بلند، ممکن است موثر باشند.

شعار تبلیغاتی می‌تواند یک روش اثربخش تشویق دانش‌آموزان برای به‌کارگیری مهارت‌های درک انتقادی باشد. مجموعه‌ای از آگهی‌ها را از رسانه‌های مختلف به دانش‌آموزان بدهید و از آنان بخواهید تا هدف آن را شناسایی کنند و واژه‌های دارای بار عاطفی و نیز آنچه را که باید گفته می‌شد را شناسایی کنند. چگونه این آگهی بر شنوندگان تأثیر می‌گذارد و آن‌ها را کنترل می‌کند؟ چه چیزی بر میزان تأثیر آن می‌افزاید

و یا از میزان تأثیر آن می‌کاهد؟ آیا حقایق گمراه کننده‌اند؟ آیا اطلاعات آن دقیق و درست است؟ آیا واکنش مردم به این آگهی عاطفی و یا عقلانی است؟ (در مورد فنون مورد استفاده در شعار تبلیغاتی بحث و گفتگو کنید)

یک دیدگاه دیگر برای تشویق درک انتقادی این است که به دانش‌آموزان یک آگهی تبلیغاتی و فهرستی از معیارها داده شود. از آن‌ها بخواهیم تا تمام حقایقی که می‌تواند در آگهی راجع به محصول به نظر بیاید را مطرح سازند. سپس آن‌ها را وادار کنیم که یک اعلامیه و یا پوستری بسازند که دیگران را تشویق کند تا آن محصول را بخرند.

برای مثال، می‌توانیم دانش‌آموزان را وادار کنیم که یک آگهی در مورد یک نوشابه جدید بسازند. از آن‌ها بخواهیم آن‌را نامگذاری، توصیف یا برجستگی برای آن درست کنند و سپس پوستری طراحی کنند تا محصول جدید را تبلیغ نماید.

دانش‌آموزان همچنین می‌توانند یک آگهی بازرگانی را ببینند و یا به آن گوش بدهند. پس در مورد دلیل اثربخش بودن و یا نبودن آن بارش مغزی داشته باشند. این نیز می‌تواند مفید باشد که یک شعار تبلیغاتی را با تبلیغ جدید مقایسه کنند و تفاوت‌های مهم بین آن دو را فهرست نمایند. همچنین می‌توانند عناوین خبری گوناگون را مقایسه و مقابله کنند.

به کار بردن مهارت‌های درک انتقادی در فعالیت‌های که در بالا ذکر شد، می‌تواند برای توسعه این مهارت‌ها مفید و جالب باشد.

تفکر خلاق را تشویق کنید

خارج از جعبه تفکر کنید. تفکر خلاق می‌تواند برای یادگیرنده فرصت‌هایی فراهم کند که سبک یادگیری و نیز ارائه اطلاعات خود را توسعه دهد، و یادگیرنده را از محدودیت‌های پیروی یک فرآیند یا زنجیره که بوسیله معلم و یا متن کتاب بیان می‌شود رها سازد. تفکر خلاق برای بسیاری از یادگیرندگان می‌تواند یک تجربه آزاد باشد. برای بعضی یادگیرندگان، آزادی در تفکر کردن خلاقانه می‌تواند جالب و نشاط‌آور و وسیله‌ای برای بیان عاطفه باشد. در خلال رشد مهارت‌های یادگیری، تفکر خلاق می‌تواند یادگیری مستقل را ارتقا بدهد. این نیز مهم است که در مورد اعتماد به نفس که می‌تواند همراه استقلال در یادگیری شکل گیرد، دانش‌آموز را از آن آگاه سازیم. تفکر مستقلانه و خلاقانه می‌تواند به دانش‌آموزان کمک کند تا قدر دیدگاه‌های دیگران را مخصوصاً هنگام ایفای نقش بدانند. این تعجب‌آور است، وقتی می‌بینیم، بعضی از دانش‌آموزان هنگامی که آزادانه می‌اندیشند و به اصطلاح در خارج از جعبه فکر می‌کنند. تا چه اندازه برانگیخته می‌شوند. در عین حال بسیاری دیگر، نیازمند حمایت در رشد مهارت‌های تفکر خلاق

هستند. این حمایت می‌تواند بوسیله کامل کردن یک متن ناتمام توسط دانش‌آموز صورت به‌گیرد، به طوری که اولین جمله آن جالب توجه باشد و بقیه بندها را دانش‌آموزان کامل کنند. فعالیت‌های دیگر برای ارتقای تفکر خلاق در قسمت بعدی آمده است. یک نکته مهم در تفکر خلاق این است که باید وقت کافی برای انجام فعالیت در اختیار دانش‌آموز باشد. فکر کردن در «خارج جعبه» وقت‌گیر است، زیرا اغلب دانش‌آموزان جنبه‌هایی اضافی و غیر مرتبط را در نظر می‌آورند که ممکن است به مسأله مورد نظر ارتباطی نداشته باشند. این نوع تفکر حاشیه‌ای می‌تواند نیازمند صرف وقت اضافی و شاید پیش‌نویس‌هایی از پاسخ پایانی باشد.

فراهم کردن فعالیت‌های ساختارمند می‌تواند به دانش‌آموزان کمک کند تا مهارت‌های تفکر خلاق خود را توسعه بدهند. برخی از آن‌ها در این جا ذکر می‌شود:

- یک داستان ناتمام به دانش‌آموزان بدهید و بخواهید که با دانش خود آن را کامل کنند.

این فعالیت می‌تواند یک تمرین مفید گروهی هم باشد. موضوع داستان باید بگونه‌ای باشد که کسی نتواند اتفاق‌های بعدی را حدس بزند. از آن‌ها بخواهیم داستان را به اتمام برسانند.

• یک مقاله و یا داستان بدون عنوان بدهید و از دانش آموز و یا گروه بخواهید تا یک عنوان غیر معمول برای آن پیشنهاد کنند.

• به دانش آموزان پیشنهاد کنید تا تصویری را نقاشی کنند، مکانی مانند یک مزرعه با ارائه سؤالاتی که مربوط به مزرعه می باشد و هر بار یک قدم به سمت آن پیش روند. آیا این یک خانه است؟ اصطبل است؟ چه نوع حیواناتی در آن جا هستند؟ آیا کسی هم در آن جا زندگی می کند؟ آیا حوض آب و یا استخری در مزرعه وجود دارد؟ چه فعالیت هایی در آن جا انجام می گیرد؟ هوا چگونه است؟ چگونه مردم به آن جا رفت و آمد می کنند. این سؤالات می توانند به صورت مرحله ای به دانش آموزان ارائه شوند. این سؤالات به دانش آموزان کمک می کنند تا بدون خستگی تصویری از صحنه را به دست آورند. در این جاست که شما می توانید انواع فعالیت های نوشتن مانند فعالیت های زیر را خلق کنید: نوشتن داستانی در مورد چیزهایی که در مزرعه شما اتفاق می افتد، نوشتن یک بند توصیفی در مورد مزرعه تان، توصیف یکی از شخصیت های مزرعه، یک شخصیت داشته باشید که از طرف مزرعه شما به وی کارت پستال داده شده و غیره.

• تصویری از یک شخصیت ساختگی که می تواند انسان و یا حیوان باشد را رسم کنید. دانش آموزان را وادار کنید تا آن را رنگ آمیزی کنند و جزئیاتی به آن بیفزایند. سپس از دانش آموزان بخواهید که یک بند

بنویسند و آن شخصیت را توصیف کنند. در مورد دوستان آن‌ها، چیزهای مورد علاقه برای خوردن، فعالیت‌هایی که لذت می‌برند و غیره بنویسند.

- در کار گروهی، هر دانش‌آموز باید در مورد چیزی که می‌بیند یک عبارت بنویسد. به طوری که اگر همه عبارت‌ها به هم پیوند شوند یک داستانی را بسازند. می‌توانند از عبارت‌های دیگری استفاده کنند و آن‌ها را به یکدیگر پیوند بدهند، اما باید این پیوند تمام عبارت‌های هر یک از اعضای گروه را دربر بگیرد.

اهداف خواندن را توسعه دهید

هنگام خواندن برای دانش‌آموزان و یا خواندن توسط یکی از دانش‌آموزان اگر هدفی در ذهن موجود باشد، باعث یادگیری موثرتر خواهد شد.

اهداف احتمالی خواندن

مهارت: شامل توانایی خواندن متن به طور آرام، دقیق و خودکار همراه با درک مطلب می‌شود.

درک مطلب: سطح درک و فهمی است که شخص پس از خواندن متن دریافت می‌کند.

تسلط بر واژه‌ها: توانایی تبدیل کردن اصوات به واج‌ها است.

نقطه‌گذاری: توقف و توجه کردن به نقطه‌گذاری از طریق صدا هنگام خواندن با صدای بلند.

اغلب دانش‌آموزان هنگام خواندن تا پایان سطر به خواندن خود ادامه می‌دهند و هنگام رسیدن به نقطه‌ها، به آن‌ها توجه نمی‌کنند.

آهنگ: تنوع هنگام خواندن با صدای بلند در صدا.

بیان واضح: خواندنی که واضح نباشد می‌تواند نشان دهنده عدم درک درست باشد. از خودتان بپرسید که آیا دانش‌آموز با آهنگی یکنواخت، خیلی بلند و یا خیلی آهسته می‌خواند.

عادت‌های روبه‌ای: توجه داشته باشید که دانش‌آموز در موقعیت نشستن چگونه کتاب را در دست می‌گیرد. آیا شل و وارفته است و یا سفت و محکم نشسته، آیا کتاب را خیلی دور و یا خیلی نزدیک گرفته است؟

رویکردی برای خواندن انتخاب کنید که برای اهداف خواندن شما تعاملی باشد. مثلاً برای اهداف زیر می‌توان به نکات ویژه آن توجه کرد:

مهارت: کتابی انتخاب کنید که مختصر و یک سطح پایین‌تر از سطح خواندن دانش‌آموز باشد و یا این که وی آن را از قبل خوانده باشد. هنگام توسعه‌ی مهارت‌های خواندن، کار کردن به صورت گروه دو نفری^۱ مهم است

۱ - خواندن دو نفری: رویکردی در خواندن است که شامل والدین یا معلم و کودک می‌شود. رویکردی نظام‌مند و ساختاریافته است که مجموعه‌ای از گام‌ها را شامل می‌شود که در آن والدین/معلم و کودک با هم با صدای بلند می‌خوانند.

درک مطلب: معلم و دانش‌آموز در بلند فکر کردن و پرسیدن سؤالات درک مطلب (انتقادی، خلاق، سوادآموزی، استنباطی) به نوبت مسئولیت را بر عهده می‌گیرند. خواندن دو جانبه^۱ رویکردی است که برای تقویت مهارت‌های درک مطلب خواندن اثربخش است.

تسلط بر واژگان: قبل از خواندن، فهرستی از واژگان متن را که فکر می‌کنید برای دانش‌آموزان مشکل است ارائه بدهید. این واژه‌ها یا عبارات‌ها را روی کارت‌هایی برای دانش‌آموزان بنویسید تا بخوانند. به این طریق، وقتی دانش‌آموزان آن‌ها را در متن ببینند، برایشان آشنا خواهند بود.

نقطه‌گذاری: در پایان هر یک از جملات نقطه، علامت سؤال و یا تعجب بگذارید. این توجه آن‌ها را به نقطه‌گذاری جلب خواهد کرد و سرانجام هنگام رسیدن به علامت توقف خواهند نمود. همچنین باید آن‌ها را تحریک کنیم تا از نشانه‌گذاری استفاده کنند.

آهنگ: استفاده از شعر و یا نثر همراه با گفتگو و بحث به این مهارت کمک خواهد کرد.

بیان واضح: خواندن نمایش‌ها و یا متون دیگر که نقل قول‌های زیادی دارد، برای تشویق فصاحت بیان خیلی مفید است.

۱ - خواندن دو جانبه: شامل سؤال و جواب‌های والدین / معلم و کودک در طول خواندن متن می‌شود که باعث توسعه‌ی درک عمیق‌تری خواهد شد.

عادت‌های رویه ای: بعد از ارائه الگوی مناسب به دانش‌آموزان اجازه بدهید تا کتاب را در دست بگیرند.

انتخاب کتاب برای دانش‌آموزان

انتخاب درست کتاب برای تحریک و استمرار انگیزش خواندن حیاتی است. در واقع، بچه‌ها هنگام انتخاب کتاب، در حال تفکر، ارزیابی کردن و احتمالاً به‌کار گرفتن بعضی مهارت‌های یادگیری انتقادی هستند. مهارت‌هایی مانند قضاوت کردن و شکل‌دهی به عقاید از طریق فرآیند انتخاب کتاب می‌باشد. معیارهای فراوانی وجود دارند که ممکن

است برای برخی از دانش‌آموزان مناسب و برای بعضی از آن‌ها نامناسب باشد. در این جا یک راهنمای کلی در مورد انتخاب کتاب آورده می‌شود:

- عنوان: آیا عنوان کتاب جالب و معنی‌دار است؟
 - کاربرد زبان در آن کتاب: از واژه‌های نامفهوم و لغات طولانی پرهیز کرده است؟
 - ارائه: آیا اندازه و نوع قلم، جلد، تصاویر، طول فصل‌های کتاب قابل ارائه هستند؟
 - فهرست پایانی: آیا فهرستی پایانی از لغات کتاب فراهم شده است؟
 - سطح علاقه دانش‌آموز چگونه در نظر گرفته شده است؟
 - آیا هیچ نسخه تصویری و یا ویدیویی از آن کتاب برای دانش‌آموز تهیه شده است؟
 - آیا یک نسخه خلاصه شده‌ای از آن کتاب وجود دارد؟
 - آیا هیچ یادداشتی از معلمان در مورد آن کتاب وجود دارد؟
- یک دفترچه یادداشت می‌تواند جای خوبی برای دانش‌آموز باشد تا عنوان‌ها و نویسندگان و واکنش‌های خود به آن متن را ردیابی کند. شما می‌توانید، فهرست معیارهای خودتان را داشته باشید. چارتی که در زیر می‌آید، فقط به عنوان پیشنهاد مطرح شده است.

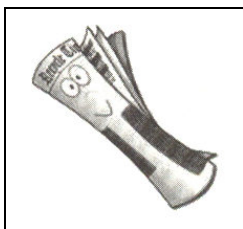
تاریخ	دفترچه یادداشت من		
اندیشه‌های من در کتاب: آیا من آن‌را دوست دارم؟	نوع خواندن	نویسنده	عنوان
			۱
			۲
			۳
			۴
			۵

این نوع چارت به روش‌های مختلفی می‌تواند مورد استفاده قرار به گیرد. ممکن است خواسته باشید از آن به عنوان یک چارت انگیزشی برای پیگیری کتاب‌ها در تعطیلات استفاده کنید. ممکن است بخواهید آن‌را به عنوان تمرینی به کار ببرید، به این صورت که دانش‌آموزان ابتدا کتاب‌هایی را که خوانده‌اند همراه با یک توصیف مختصر بنویسند و سپس فهرستی از پرکاربردترینها را تهیه کنند و در مورد دلیل آن نیز توضیح دهند. سپس دانش‌آموزان می‌توانند فهرست خود را به کلاس ارائه بدهند و عقاید خود را در مورد این‌که چرا باید دیگران آن‌ها را بخوانند و یا نخوانند مطرح نمایند.

از هنر و وسایل کمکی دیداری برای نوشتن خلاقانه استفاده کنید

دانش آموزانی که در ارائه دیدگاه‌های خود به صورت نوشتاری مشکل دارند، اگر با فعالیت‌هایی شروع کنند که منجر به نوشتن می‌شود، موفق‌تر خواهند بود. مشکل عمده ارائه دیدگاه‌هاست. بنابراین اگر فعالیت واقعی‌تر باشد، می‌تواند مفید گردد. همچنین اگر فعالیت ساختارمند باشد برای نوشتن مفید است، به شرطی که قابلیت انعطاف هم داشته باشد. می‌توانید با یک فعالیت هنری شروع کنید. از دانش آموزان بخواهید که چیز جدیدی را ایجاد کنند و سپس یک سری از فعالیت‌های نوشتاری را در مورد همان چیز جدید ساخته شده طراحی کنید. برای مثال دانش آموزان می‌توانند با اشیاء، چیزهای سه بعدی را بسازند و وقتی که کارشان با این مدل‌ها تمام شد از آن‌ها بخواهیم که چند داستان در مورد این شخصیت‌ها بنویسند. تعدادی از شخصیت‌ها را باهم پیوند دهید و سپس در مورد آن‌ها داستان‌هایی نوشته شود که بعضی از حوادث جالب توجه، خوب و یا بد را توصیف کند. هدف این است که فعالیت نوشتن را زنده‌تر و واقعی‌تر سازیم و این می‌تواند از طریق هنر و به کارگیری مواد و کارهای دستی انجام بگیرد. در این جا تعداد از دیدگاهها و تکالیف مختلفی می‌آید که می‌تواند از این مطلب ریشه بگیرد. در این دیدگاه روزنامه‌ای تولید می‌شود که در آن از

داستان‌ها و ماجراهای کلاس استفاده می‌شود. این موضوع در قسمت بعدی توضیح داده می‌شود.

دانش‌آموزان همه با هم به‌عنوان یک کلاس کار می‌کنند تا روزنامه‌ای را براساس شخصیت‌هایی که خو گرفته‌اند، تولید کنند (به قسمت قبلی مراجعه شود). ابتدا آن‌ها را وادار کنید تا انواع مختلف ستون‌های مورد نیاز یک روزنامه را ارائه بدهند- اخبار، شرح، آگهی، سرگرمی‌ها، آگهی‌های تجاری گروهی، ورزش، کاریکاتور، بچه‌ها، و غیره - سپس از آن‌ها بخواهید تصمیم بگیرند که کدام یک از این موضوعات برای روزنامه آن‌ها مناسب خواهد بود.

گروه‌های دو و یا سه نفری انتخاب کنید تا قسمت‌های مختلف انتخاب را انجام دهند و مسئولیت آن بخش از روزنامه را بر عهده بگیرند. یک سر دبیر، معاون سر دبیر و یک عکاس برای روزنامه تعیین کنید. بقیه گزارشگر هستند و باید برای روزنامه مطالب، مقاله و آگهی‌ها را تهیه کنند. می‌توانید از عکاسان کلاس بخواهید تا از شخصیت‌هایی که توسط دانش‌آموز ایجاد شده و نیز سر دبیر، معاون، روزنامه نگاران دانش‌آموز عکس تهیه کنند.

اگر چه مقاله ها ساختگی خواهند بود، اما شما می توانید دانش آموزان را تشویق کنید تا برای دیدگاههای خود به ماجراهای موجود در روزنامه‌های محلی نظری بیاندازند. ستونی را طراحی کنید که حاوی توصیه‌هایی باشد که یک فرد در پاسخ به مشکل فرد دیگر نوشته باشد. این یک نوع فعالیتی است که یادگیرندگان مختلف همه با هم می توانند در مورد آن کار کنند، چون موقعیت‌های زیادی در آن پروژه برای کار کردن وجود دارد.

همچنین می توانید یک صفحه به عنوان «نامه خوانندگان» در نظر بگیرید و از دانش آموزان بخواهید تا نامه‌های شخصی خود را برای سر دبیر در مورد بعضی موضوعات اجتماعی بنویسند و جایزه‌ای هم برای نامه‌های برنده در نظر بگیرند.

موقعیت‌هایی برای نوشتن خلاقانه به کار ببرید.

برای بسیاری از دانش آموزان، نوشتن خلاق می تواند یک چالش واقعی باشد. اغلب برای شروع مشکل دارند. در حقیقت نقطه شروع می تواند مشکل‌ترین بخش فرآیند نوشتن خلاق باشد. با استفاده از موقعیت‌ها و نیز فراهم کردن واژه‌های ساختاری که باعث القاء، توسعه و گسترش نوشتن می شود، می توان بر این مشکل غلبه کرد.

یک موقعیت می تواند واژه‌ای کلیدی، سطر داستان، عنوان، اولین سطر یک داستان، یک حادثه‌ای که می تواند در یک داستان توسعه یابد و یا

توصیفی از حادثه‌ای باشد که نویسنده باید در داستان بیاورد و آنرا توسعه دهد.. موقعیت‌ها ممکن است، باعث شروع شدن داستان توسط دانش‌آموزان شود، اما برای ادامه دادن آن نیاز به راهنمایی دارند. در این جاست که الگوهای نوشتن می‌تواند مفید باشد. چون این الگوها می‌توانند به توسعه‌ی داستان کمک کنند. برای تولید اولیه داستان موقعیت‌هایی لازم است. بعضی از موقعیت‌ها می‌توانند مانند موارد زیر باشند:

- چشمانتان را ببندید و یکی از اشیای اتاق را توصیف کنید.
- یک تصویر قدیمی از یک کتاب و یا نمایشگاه هنر انتخاب کنید و در مورد انسان‌های آن و نوع زندگی بنویسید که به نظر شما آن‌ها تجربه کرده‌اند.
- ۴ واژه از فرهنگ لغت را به‌طور اتفاقی انتخاب کنید و ببینید که آیا می‌توانید آن‌ها را در یک داستان به کار ببرید.
- یک شعر را که دوست دارید، انتخاب کنید و یکی از بیت‌های آنرا به‌عنوان سر آغاز نوشته خود به کار ببرید.
- در مورد یک روز غیر عادی در مدرسه بنویسید.
- در مورد سه آرزوی خود مطلبی بنویسید.
- در مورد اولین اسباب بازی خود - یا حداقل در مورد یکی که از همه واضح تر بیاد دارید - مطلبی را بنویسید.

• نوشته‌ای با این عبارت شروع کنید «من به دنبال کسی هستم که به من گفته است ...»

می‌توانید مجموعه‌ای از این موقعیت‌ها را ایجاد کنید. برای این‌کار دانش‌آموزان را وادار کنید تا خودشان فهرستی از موقعیت‌ها را گردآوری کنند، چون پیدا کردن موقعیت‌ها برای آن‌ها جالب خواهد بود.

یک جدول مانند جدول زیر تهیه کنید:

۱	۲	۳	۴	۵
۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵

۲۵ موقعیت را در زیر شماره‌ها (۱ تا ۲۵) در جدول بنویسید. اگر در کلاس چارت جیبی دارید، می‌توانید موقعیت‌ها را روی کاغذ نوشته و هر یک را در داخل یک جیب قرار بدهید. دانش‌آموزان باید بروند از داخل جیب‌ها یکی را انتخاب کنند.

فصل پنجم: خواندن و نوشتن خلاق / ۱۰۷

به کار بردن جدول، دانش‌آموزان را وادار می‌کند تا شماره‌ای را (از ۱ تا ۲۵) انتخاب کنند، تا هر دانش‌آموز شماره‌ای داشته باشد. سپس آن‌ها باید بروند و موضوعات را از داخل جیب‌ها بردارند. وقتی که آن‌ها داستان را به اتمام رساندند، می‌توانند شماره‌ی دیگری را انتخاب کنند و فرآیند نوشتن را با یک موضوع جدید شروع کنند.

جدول زیر نمونه‌هایی از موضوعات برای نوشتن را نشان می‌دهد:

۱ من به دنبال کسی هستم که به من گفت ...	۲ آن بدترین روز بود...	۳ اگر یک حیوان خانگی داشتم، باید به دنبال انتخاب...	۴ دیروز در استخر دوستم ...	۵ متأسفانه امروز دیر کردم، اما ...

مکانی راحت برای دانش‌آموزان هنگام خواندن فراهم کنید

هنگام مطالعه نشستن بر یک صندلی سخت در کتابخانه ممکن است برای بیشتر دانش‌آموزان جالب نباشد. سعی کنید خواندن را تا جایی که

ممکن است، دلپذیر کنید. به دانش‌آموزان برای جای نشستن هنگام مطالعه، حق انتخاب بدهید. ممکن است لازم باشد که آرایش صندلی‌ها بهترین شکل ممکن را داشته باشند. بعضی عوامل که در این مورد باید در نظر گرفته شوند عبارتند از: نوع صندلی‌ها، نور، ترتیب قرار گرفتن صندلی‌ها، گروهی یا فردی بودن، مدت زمان خواندن، ساعت و روز، ترجیحات فردی دانش‌آموزان در محیط و مواد خواندن.

مبل‌های کیسه‌ای برای اکثر دانش‌آموزان در هنگام مطالعه، متداول گردیده است. آن‌ها می‌توانند برای بعضی دانش‌آموزان مخصوصاً آن‌هایی که در خواندن مشکل دارند، راحت و غیررسمی باشند و بعضی از فشارهای فعالیت خواندن را از بین ببرند.

راهی دیگر برای ایجاد یک محیط نرم و راحت برای خواندن، پهن کردن یک قالی مخملی همراه با چند تا بالش نرم کوچک و بزرگ می‌باشد. هدف این است که شرایط طوری باشد که دانش‌آموز را به خود جلب کند تا وی تمایل به ماندن در آن‌جا را داشته باشد. می‌توانید از دانش‌آموزان بخواهید، کفش‌هایشان را درآورند تا در محیط مطالعه راحت باشند.

محیطی ایجاد کنید که از حواس پرتی به دور باشد. و بچه‌ها احساس راحتی کنند، و بتوانند پاهایشان را دراز کنند. در این محیط آرامش لازم برقرار می‌شود. ایجاد کردن یک منطقه آرام بوسیله یک جدا کننده اتاق مانند قفسه کتاب، پرده و یا چیز قابل جابجایی دیگری آسان است. یک قالی نرم همراه با چندین بالش، مکانی را ایجاد خواهد کرد که بتوانند دراز بکشند. قالی و بالش می‌تواند اقتصادی بوده و نیز قابل تا زدن است تا این‌که آن فضا برای کار دیگری استفاده شود.

برای خوانندگان کم سن و سال چادر مکانی جالب است، این مهم است که راحتی و حواس پرتی‌های بالقوه در نظر گرفته شوند. در یک چادر خواندن می‌تواند حواس پرتی‌ها را کاهش بدهد و هم تازگی و هم آسایش را فراهم کند.

باید بفهمیم که هر یک از دانش‌آموزان چه چیزی را ترجیح می‌دهند و همان را برای آن‌ها فراهم کنیم. اگر امکان فراهم آوردن آن در مدرسه وجود ندارد، باید وی را تشویق کنیم تا در خانه هنگام مطالعه ترجیحات خود را به کار ببرد. نکات کلیدی که برای هر دانش‌آموز باید در نظر گرفته شود عبارتند از:

- نور، را بررسی کنید. آیا نور کفایت؟ شما باید بتوانید صفحه را بدون زحمت ببینید. آیا نور درخشش زیاد ایجاد می‌کند؟
- تهویه هوا و درجه حرارت، اتاق‌های شما را خواب آلود می‌کند. باید به هوای آزاد دسترسی داشته و احساس آرامش کنید.
- موقعیت خواندن، یک موقعیت ناآرام می‌تواند فشاری ایجاد کند که باعث خستگی شود. اما اگر آرام باشید، آن قدر به مطالعه ادامه می‌دهید تا احساس خواب کنید. شرایط آرمانی اینست که بین آن دو توازن برقرار باشد. به‌طور کلی خواننده باید موقع مطالعه از آرامش برخوردار باشد.
- حواس‌پرتی، اگر نزدیک درب و یا کنار پنجره بنشینید، هر لحظه حواس شما پرت می‌شود. اگر رادیوی شما روشن باشد، ممکن است توجه شما به سمت آن صدا جلب شود. مطالعه همزمان با روشن بودن تلویزیون باعث حواس‌پرتی می‌شود.

واژگان را توسعه دهید

بعضی از دانش‌آموزان به علت عدم دسترسی به لغات مورد نیاز مشکل دارند و ممکن است در کاربرد فرهنگ لغت هم مشکل داشته باشند.

بنابراین لازم است که مهارت‌های استفاده از فرهنگ لغت را به دانش‌آموزان بیاموزیم که در قسمت بعدی به آن‌ها اشاره خواهد شد.

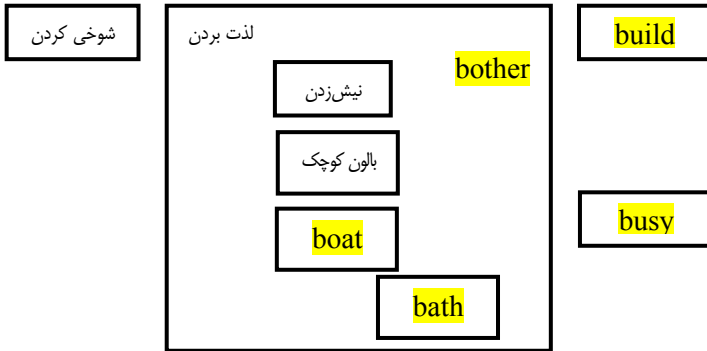
خوب است فهرستی از لغات کلیدی مورد نیاز دانش‌آموزان را گردآوری کنیم. می‌توانیم این لغات را به شاخه‌های مختلفی مانند لغات توصیفی، اسم‌ها، مکان‌ها، لغات «عاطفی» و غیره تقسیم کنیم.

برای شروع می‌توانید متنی را به دانش‌آموزان بدهید که بعضی از لغات آنجا افتاده باشد. از دانش‌آموزان بخواهید که جاهای خالی را پر کنند. برای کمک به دانش‌آموزان می‌توانیم، لغاتی را در بالای این متن بیاوریم و آن‌ها از این لغات برای کامل کردن جای خالی استفاده کنند. ممکن است، لازم باشد که انواع مختلفی از فعالیت‌ها را تدارک ببینیم تا دانش‌آموزان تشویق شوند که واژگان خود را توسعه بدهند. بعضی از دانش‌آموزان ممکن است از دریافت «واژه ی روز» لذت ببرند. می‌توانیم آن‌ها را تشویق کنیم تا معنی واژه جدید را یاد بگیرند.

بسیاری از دانش‌آموزان شخصاً نیازمند آموزش در مورد چگونگی استفاده از فرهنگ لغت و واژه‌نامه هستند. با ترتیب حروف الفبا شروع کنید تا توانایی و سرعت پیدا کردن لغات را در فرهنگ لغت و واژه‌نامه توسط دانش‌آموز تقویت کنیم، به آن‌ها این تمرین را بدهید که ترتیب سه حرف را بنویسند مانند «دو حرفی که به ترتیب بعد از حرف (J) می‌آید چیست».

سپس استفاده از واژگان راهنما را به آن‌ها بیاموزید - اولین و آخرین واژه صفحه را - و تمریناتی به آن‌ها بدهید تا کاربرد واژگان راهنما را

تمرین کنند. برای مثال صفحه‌ای همراه با واژگان راهنما و بعضی لغاتی را به آن‌ها بدهید که ممکن است در آن صفحه بیابند و نیز بعضی لغاتی که ممکن است در بعد و یا قبل از آن صفحه بیابند.

به فهرست لغات زیر نگاه کنید: busy , bite , bout , blimp , build . اگر دو لغت bask و bother واژه‌های راهنما باشند، بقیه لغات در بین این دو لغت قرار خواهند گرفت. بنابراین آن‌ها در همان صفحه و یا در قبل و بعد از آن دو خواهند آمد.

ایجاد کردن و به‌کار بردن یک مجموعه واژگان شخصی

بسیاری از خوانندگان در نوشتن مشکل دارند، چون در پیدا کردن لغت مشکل دارند و از طرفی دایره لغات آن‌ها هم محدود است. علاوه بر آن، ممکن است، لغت‌ها را اشتباه و یا به‌صورت نامناسب به‌کار برند. تهیه کردن

فهرستی از لغات کلیدی در این زمینه می‌تواند مفید باشد. خوب است که خود دانش‌آموز واژگان مورد استفاده خود را ایجاد کند. ساخت واژگان می‌تواند از طریق ایجاد یک بانک واژگان شخصی توسط خود دانش‌آموز انجام بگیرد. بهتر است که معنی آن واژه هم در کنار آن نوشته شود، چون این اطمینان حاصل می‌شود که آن لغت به درستی استفاده شده است. بسیاری از برنامه‌های نرم‌افزاری هستند که شامل فرهنگ لغت بوده و می‌توانند به این منظور به کار روند. دانش‌آموزان می‌توانند از این نرم‌افزارها برای افزایش بانک واژگان شخصی خود بهره ببرند.

ساختن یک بانک واژگان

به دانش‌آموزان یک موضوع بدهید تا در مورد آن مطلب بنویسند و از چندین لغت جدید استفاده کنند. قبل از این که دانش‌آموزان شروع به نوشتن کنند، می‌توانند بانک واژگان شخصی خود را ایجاد کنند تا بتوانند از آن در داستان و مطلب خود استفاده کنند و برای لغات کلیدی در فرهنگ لغت جستجو کنند. برای مثال به دانش‌آموزان، موضوع «دزد دریایی» را بدهید و سپس واژگان اقیانوس، گنج، قایق و کشتی شکسته را به وی بدهید، آن‌ها همچنین می‌توانند با استفاده از بارش مغزی در مورد واژگان، آن‌ها را ۳ برابر کند.

دانش‌آموزان را وادار کنید تا لغت‌ها را در واژه‌نامه جستجو کنند و مخزنی از واژگان برای استفاده در داستان بسازند. با استفاده از مخزن واژگان خود می‌توانند داستانی را بسازند که لغاتی که در آن به‌کار می‌رود خیلی جالب‌تر از آن زمانی است که آن‌ها از مخزن واژگان خود بی‌بهره‌اند.

یک راه دیگر، وادار کردن دانش‌آموزان در کاربرد واژه‌نامه و افزایش دادن مخزن واژگان خود، این است که در وسط صفحه یک لغت مشترک را به آن‌ها بدهیم. دانش‌آموزان یک صفحه را با واژگانی که می‌تواند به جای آن به‌کار رود پر کنند. بعضی از لغات مشترک که در نوشتن دانش‌آموزان زیاد به‌کار می‌رود، عبارتند از: گفت، خوشحال، غمگین، سرد، گرم، بزرگ، جالب، خیره‌کننده، دیوانه و زیبا.

دانش‌آموزان می‌توانند مخزن‌های واژگان شخصی خود را در یک یادداشت برای نوشته‌های بعدی نگهداری نمایند.

یادگیری موفق

از تعاملات با همسالان خود استفاده کنید تا قابلیت‌های یادگیری خود را بهبود بخشید.

دانش‌آموزان را تشویق کنیم تا با یکدیگر تعامل داشته باشند و مهارت‌های یادگیری خود را رشد دهند. باید بفهمند که یادگیری چیزی است که می‌توانند بر آن کنترل داشته باشند. این مسأله به خودی خود اتفاق نمی‌افتد، بلکه باید کاری کنند که این مسأله رخ بدهد. کنترل بر یادگیری می‌تواند از طریق کار کردن با یکدیگر انجام گیرد و آن‌ها باید تشویق شوند تا در فرآیندهای یادگیری که در آن درگیر می‌شوند، تعامل داشته باشند. بیشتر اوقات، دانش‌آموزان به نتایج و محصولات می‌اندیشند، اما این مهم است که آن‌ها را وادار کنیم تا در فرآیند یادگیری و توانایی‌های مهارت‌های یکدیگر مشغول شوند. زمانی که برای دانش‌آموزان یک الگویی از پرسیدن را بسازیم، به طوری که بدانند آیا در مسیر درستی هستند یا نه، فرآیند تعامل همسالان می‌تواند موثرتر باشد. دیدگاه

پشتوانه این الگو این است که برای گروه، مهارت‌های تعاملی ایجاد کند و آن‌ها را مجبور کند تا به عقاید و سبک‌های یک‌دیگر احترام بگذارند. به‌عنوان معلم ممکن است، ضروری باشد که به پویایی‌های گروهی واکنش نشان بدهیم. می‌توان دانش‌آموزان با سبک‌های یادگیری مشابه را در یک گروه قرار داد تا فرآیند همکاری ساده‌تر شود، یا می‌توان افراد با سبک‌های متفاوت را در یک گروه قرار داد تا مطمئن شویم که سبک‌های یک‌دیگر را کامل می‌کنند.

کار کردن دانش‌آموزان با سبک‌های گروهی متفاوت با یک‌دیگر مهم است. تعامل همسالان می‌تواند یک روش مفید در تحریک دانش‌آموزان برای تعامل در سبک یادگیری خودشان و فهمیدن ترجیحات یادگیری دانش‌آموزان دیگر باشد.

برای کمک به یادگیری موفق داشتن محدوده‌ای از راهبردها و فنون مهم است. راهبردها و فنون را به دانش‌آموزان ارائه کنید و به آن‌ها اجازه بدهید تا در استفاده از هر کدام که دوست دارند، ماهر شوند.

یک الگوی ۴ عاملی برای سؤال کردن در خلال یک تکلیف گروهی

فراهم کنید:

۱- ما در این‌جا چه کاری باید انجام بدهیم؟

این سؤال دانش‌آموزان را تشویق می‌کند تا روی تکلیف فکر کنند. بسیاری از دانش‌آموزان به سمت تکلیف یورش می‌برند و در میانه راه

تشخیص می‌دهند که سؤال را به‌طور کامل نفهمیده‌اند. این مسأله به آن‌ها اجازه می‌دهد که تکلیف را تحلیل کنند.

۲- هر شخص در گروه، مسئول چه چیزی است؟

چه کسی در هدایت بحث خوب است و چه کسی در یادداشت برداری، تعامل کردن و پرسیدن سؤالات، پیدا کردن منابع، انجام دادن کارهای دیداری، سازماندهی اطلاعات، ارائه اطلاعات و گزارش برون داد، خوب است.

۳- برنامه ما برای کامل کردن این تکلیف چیست؟

بخش آغازین، میانه و پایانی تکلیف را شناسایی کنید. مقدار زمان لازم برای انجام هر بخش از تکلیف را معین کنید. به گروه اجازه بدهید تا بر فرآیند کنترل داشته باشند.

۴- جلسات تعاملی

در پایان پروژه یا تکلیف گروه باید یک بحث آزاد داشته باشند که چگونه و به چه خوبی این کار را انجام داده‌اند، چه چیزی را ممکن است، به‌طور متفاوت انجام داده‌اند و چه چیزی از انجام دادن تکلیف به‌طور فردی و گروهی یاد گرفته‌اند.

مدیریت زمان

اطلاعات و تکالیف برای کامل کردن همیشه بیش از مدت زمانی است که دانش‌آموزان دارند. همه باید مدیریت زمان را تمرین کنند. تمرین کردن با

دانش‌آموزان حایز اهمیت است - حتی با دانش‌آموزان کم سن و سال - چون هرگز خیلی زود نیست که به دانش‌آموزان کمک کنیم چگونگی برنامه‌ریزی برای استفاده از وقت خود را سازماندهی کنند. شما ممکن است خواسته باشید این ۶ گام را برای مدیریت زمان در ذهنتان داشته باشید:

۱- خواستن: به‌کارگیری زمان به‌طور موثر، حالت انگیزشی دارد و در واقع خیلی مهم است، زیرا دانش‌آموز باید زمان خود را سازماندهی و از آن به‌طور کارآمد استفاده نماید.

۲- برنامه‌ریزی: آن‌چه که باید انجام گیرد نیاز به تمرین خواهد داشت. باید الگویی از یک برنامه به دانش‌آموزان بدهید و از آن‌ها بخواهید که آن را کامل کنند.

۳- سازماندهی: آن‌چه که باید انجام شود، شامل ایجاد فهرستی «برای انجام دادن» خواهد بود - استفاده از رنگ و الگو می‌تواند آن را به یک فعالیت جالب برای دانش‌آموزان تبدیل کند.

۴- انجام دادن: آن‌چه که باید انجام شود، بخش عملی است و دانش‌آموزان ممکن است، نیازمند برخی از حمایت‌های اولیه باشند.

۵- خود نظارتی: در آن‌چه که انجام می‌گیرد و برای توسعه یادگیری مستقل مهم است.

۶- ارزش‌یابی: آن‌چه که باید انجام شود، می‌تواند به یادگیری اثربخش کمک کند و دانش‌آموزان فنون اثربختری برای یادگیری جدید را به‌کار ببرند.

در تمام مراحل پردازش یادگیری، دانش‌آموزان باید تشویق شوند تا از خودشان سؤالاتی مانند این‌ها را بپرسند: چگونه می‌توانم این فعالیت را موثرتر انجام بدهم و چگونه از وقت خود به‌طور اثربخش استفاده کنم.

دانش‌آموزان را وادار کنید از طرح زیر پیروی کنند:

• زمانی که تکالیف را دریافت می‌کنند و این‌که تا چه اندازه برای انجام آن وقت دارند، یادداشت کنند.

• فهرستی هفتگی به ترتیب اهمیت بنویسند.

• زمان مناسبی را به تکالیف خود اختصاص بدهند، آن‌ها را تشویق کنیم تا هنگام فکر کردن در مورد تاریخ انجام تکالیف به برنامه فعالیت شخصی خود توجه داشته باشند.

• فعالیت‌هایی که نیاز به تمرکز فکری دارند را در بهترین و مناسب‌ترین زمان انجام دهند.

• تکالیف طولانی را به قسمت‌های کوچکتر تقسیم کنند و برای هر بخش آن زمانی را در نظر بگیرند.

• فعالیت‌هایی را که می‌توانند صرف نظر شوند، مشخص کنند.

• منابعی که می‌تواند آن‌ها را در کامل کردن موفقیت‌آمیز تکالیف توانمند سازد را شناسایی کنند.

• از پرداختن به تکالیف بیش از آنچه را اجتناب کنند که از نظر عقلانی برای کامل کردن لازم است.

- بررسی کردن تکالیف بعد از کامل شدن بخش مهمی از فرآیند است، چون باعث می‌شود که از خودشان رضایتمندی داشته باشند.

انجام دادن:	زمان	تکلیف	کامل شده
_____	دوشنبه	_____	☐
_____	سه‌شنبه	_____	☐
_____	چهارشنبه	_____	☐
_____	پنج‌شنبه	_____	☐
_____	جمعه	_____	☐
_____	شنبه	_____	☐
_____	یک‌شنبه	_____	☐

راهبردهای ریاضی

دانش‌آموزان معمولاً در ریاضیات مشکلاتی را تجربه می‌کنند، حتی اگر چه ممکن است در موضوعات دیگر قابلیت داشته باشند. این مشکلات می‌تواند شامل حافظه، سرعت کار کردن، سواد و فهم دیاگرام‌ها جدول‌ها باشد. بعضی از دانش‌آموزان نیز ممکن است به علت عدم فهم مفهومی خود در ریاضی و درک بعضی از اصطلاحات ویژه ریاضی، که می‌تواند به معانی غیر ریاضی آن آمیخته شود، دچار مشکل و چالش شوند. فهم ضعیف مفاهیم ریاضی به همراه عدم اطمینان در مورد رویه‌ها و روش‌ها می‌تواند منجر به عدم لیاقت در تکالیف نوشتن همانند تکالیف زیر شود. برای مثال، شرح دادن، بحث کردن، کار کردن با تکالیف و یادداشت برداری کردن. بعضی دانش‌آموزان این توانایی را دارند که بوسیله آموزشهایی که در زیر می‌آید، بر آن غلبه کنند، ولی هنگام به‌کارگیری همان رویه در تکالیف خود، مشکل دارند. آن‌ها فراموش می‌کنند که چه کاری باید انجام دهند. انتقال دادن یادداشت‌های خود به کارت‌های فهرست، می‌تواند به آن‌ها کمک کند تا رویه‌ها را بیشتر به یاد آورند. اگر کارت‌های فهرست براساس عنوان خود پر شوند، به سادگی می‌توانند به عنوان مراجع بعدی در آینده مورد استفاده قرار گیرند.

چارتی مانند چارت زیر ایجاد کنید و یک ستون را برای مشکلات و ستونی دیگر را برای راه‌حل‌ها در نظر بگیرید. دانش‌آموزان را حمایت کنید تا آن را کامل کنند. مثالی در زیر آمده است:

پاسخ	مشکل
<p>از یک کفپوش، کف اتاق و یا قالی که به صورت مربع است استفاده کنید. به دانش‌آموزان اجازه بدهید که یک خط ضربدری را از این گوشه به گوشه دیگر آن بکشند.</p>	<p>مشکل داشتن با زبان ریاضی مانند، افقی، عمودی، ضربدری</p>
<p>طی آموزش خود، در هر بار، فقط یک گام پیش بروید. اطلاعات را تقسیم‌بندی کنید، دانش‌آموزان را تشویق کنید تا هر گام را در یک</p>	<p>آموزش‌های شفاهی به سرعت فراموش می‌شوند.</p>
<p>مسأله ریاضی نوشته شده مورد تاکید قرار دهند.</p>	<p>ممکن است زنجیره طولانی گام‌ها را فراموش کنند.</p>
<p>یک فهرستی پیوسته برای روش‌های حساب و رویه‌ها تهیه کنید. برای آموزش جدول زمانی به روش‌های چند حسی الگوهایی را جستجو کنید. از کدهای رنگی استفاده کنید. آهنگ و قافیه‌ها را به کار ببرید. در گوش دادن به محتوای جدول موسیقی به کار ببرید.</p>	<p>مشکلاتی در یاد آوردن ترتیب جدول زمانی</p>

پاسخ	مشکل
<p>فرمول را به روشی جالب آموزش بدهید. از فنون یادیار، قافیه، کدهای رنگی و شعر استفاده کنید.</p> <p>زمانی که وقت کافی برای بررسی تمام اطلاعات توسط دانش آموز وجود دارد تکالیف را در آغاز درس رها کنید. به دانش آموز وقت اضافی بدهید و مطمئن شوید که وی برای خواندن و پاسخ دادن سریع تحت فشار نیست.</p>	<p>مشکل هنگام به کار بردن فرمول‌ها</p> <p>عدم توانایی در به یاد آوردن جزئیات تکلیف</p>

بسیاری از اصطلاحات ریاضی چند سیلابی هستند. مثلاً مثلث متساوی الساقین، رأس و ضرب. خواندن ممکن است برای بعضی دانش‌آموزان در ریاضی سخت باشد. در ستون ریاضی جریان خواندن همیشه از چپ به راست نیست، زیرا بعضی سؤالات شامل جدول و دیاگرام می‌باشند. سطح خواندن دانش‌آموزان را در ریاضی بررسی کنیم.

کاربرد هوش‌های چندگانه

در ارتباط با مفهوم هوش و کارهای هووارد گاردنر^۱ در هوش‌های چندگانه بحث‌های فراوانی صورت گرفته است. هوش‌های چندگانه در

1. Howard Gardner

شناخت ترجیحات مختلف یادگیری دانش آموز، می تواند به ما کمک کند. این شناخت باعث توسعه راهنمایی ها در چگونگی توسعه مواد و آموزش یک حوزه وسیعی به دانش آموزان گردد. کاربردهای عملی این هوش ها باید هنگام آموزش دانش آموزان کشف گردد. گاردنر معتقد است که هر فردی دارای ۸ نوع هوش می باشد که عبارتند از :

- ۱- هوش دیداری / فضایی
 - ۲- هوش زبانی / لغوی
 - ۳- هوش ریاضی / منطقی
 - ۴- هوش بدنی / جسمانی
 - ۵- هوش موسیقایی / ریتمی
 - ۶- هوش بین فردی (مهارت های اجتماعی)
 - ۷- هوش فرا فردی (مهارت های فراشناختی)
 - ۸- هوش طبیعت گرایانه (آگاهی از محیط و طبیعت)
- جدولی مانند جدول زیر تهیه کنید و بعضی از کاربردهای عملی هر یک از هوش های چندگانه را در آن بیاورید:

کاربردهای عملی	ویژگی ها	نوع هوش
طراحی و ایجاد یک پوشه برای فرآورده‌های خلاق و دیداری	ساختن معما، فهم چارت‌ها، شکل‌ها، طراحی، نقاشی کردن، ساختن، طراحی کاربردی.	هوش فضایی / دیداری
توضیح دادن مفاهیم یا پاسخ دادن به سؤالات بدون نوشتن آن	گوش دادن، صحبت کردن، نوشتن، توضیح دادن	هوش زبانی
به‌کارگیری فرمول‌ها و قالب‌ها و نیز دیاگرام‌ها و چارت‌های جریانی	توانایی کاربرد دلایل، منطق و اعداد، انجام محاسبات پیچیده ریاضی، کار با قالب‌های مهندسی	هوش منطقی / ریاضی

کاربردهای عملی	ویژگی ها	نوع هوش
تجربه‌ی کارهای دستی، در مورد تکالیف عملی، راه‌هایی عالی برای آن‌ها فراهم خواهد ساخت که اطلاعات را به‌خاطر آورند.	این یادگیرندگان خودشان را از طریق جنبش ارائه می‌دهند. تجربه کردن حرکت‌های فیزیکی تکلیف آن‌ها را قادر می‌سازد که اطلاعات را پردازش کنند و به یاد آورند.	هوش بدنی / جسمانی

کاربردهای عملی	ویژگی ها	نوع هوش
<p>هنگام به یاد سپاری اطلاعات، استفاده از یک شعر، موسیقی رپ هنگام انجام دادن یک کار، می تواند در به یاد آوردن وی کمک کند.</p>	<p>آهنگ، ابزارآلات نواخت موسیقی تشخیص الگوی نواخت، ساخت موسیقی، به‌خاطر آوردن ملودی‌ها، فهم ساختار ریتم موسیقی</p>	<p>هوش موسیقایی</p>
<p>بحث‌های گروهی، مذاکره و گفتگو</p>	<p>دیدن چیزها از دیدگاه‌های دیگران، (دیدگاه دوگانه)، همکاری با گروهها، توجه به</p>	<p>هوش درون فردی</p>
<p>ارزشیابی کار، توسعه‌ی راهبردهای یادگیری، کارهای گروهی</p>	<p>حالات افراد، انگیزه و مقاصد این یادگیرندگان سعی می‌کنند تا احساسات درونی، نقاط</p>	<p>هوش میان فردی</p>
<p>در نظر گرفتن ارتباط با طبیعت و چرخه‌ی زندگی</p>	<p>قوت و ضعف آن‌ها را بیابند. مطالعه در یک محیط طبیعی، یادگیری در مورد این‌که چیزها چگونه کار می‌کنند، مقوله‌بندی، حفاظت و نگهداری</p>	<p>هوش طبیعت گرایانه</p>

رویکردهای کل مدرسه

ارتقا دادن سواد عاطفی

سواد عاطفی مهم است چون به یادگیرنده کمک می‌کند که از نیازمندی‌های خود و دیگران آگاه باشد و به وی در یادگیری مشارکتی کمک می‌کند. سواد عاطفی می‌تواند با هوش عاطفی ارتباط برقرار کند. هر دوی آن‌ها مربوط به توانایی افراد (گروه) در دریافت کردن، فهمیدن، مدیریت کردن احساسات خود و در ارتباط با دیگران می‌شود. این امر برای یادگیری فردی و اجتماعی بسیار مهم است. سواد عاطفی که تأثیر زیادی در زندگی و آموزش افراد دارد، باید به‌طور کامل جذب شود و جزء اخلاقیات تمام مدرسه گردد. این موضوع امر مهمی است، زیرا بیشتر اوقات مشکلات عاطفی زیربنای مشکلات رفتاری در کلاس درس است. پنج راه برای هوش عاطفی وجود دارد- خودآگاهی، خود نظم

دهی، انگیزه، همدلی، و قابلیت اجتماعی. همه‌ی اینها برای توسعه خوب بودن از نظر عاطفی و سواد عاطفی ضروری است. برای اطمینان از این‌که مدارس اخلاقیاتی دارند که منجر به سواد عاطفی می‌شود، عواملی مانند، جو سازماندهی، تغییر سازمانی، ترس، استرس‌های معلم، زمان دوره‌ای، ارتباط، انگیزش، بازخورد، مهارت‌های تفکر، توسعه مهارت‌های بین فردی است که بسیار مهم است.

یادگیری اثربخش مسئولیت کل مدرسه است - درگیر ساختن کارکنان، یک جو مثبت یادگیری را ایجاد می‌کند و مدرسه را به یک مرکز عالی برای یادگیری تبدیل می‌کند.

می‌توانید به وسیله‌ی تهیه‌ی یک فهرست سواد عاطفی به توسعه آن کمک کنید. نمونه‌ای برای این منظور در زیر آمده است:

- آیا دانش‌آموز علائمی از استرس را نشان می‌دهد؟
 - آیا این دانش‌آموز می‌تواند به‌طور مستقل کار خود را انجام دهد؟
 - آیا دانش‌آموز برای انجام تکلیف اصرار دارد و یا برای انجام دادن آن نیاز به نظارت دارد؟
 - آیا دانش‌آموز همیشه نیازمند اطمینان مجدد است؟
 - آیا دانش‌آموز از نیازهای دیگران آگاه است؟
- سؤالات فوق می‌توانند به عنوان یک برگه نظارتی و بررسی به‌کار رود، تا مطمئن شویم که دانش‌آموز از نظر عاطفی برای انجام تکلیف آماده است.

قبل از این که دانش‌آموزان بتوانند به‌طور مستقل روی تکلیف کار کنند، بعضی کارهای آمادگی را برای عاطفی بودن آن‌ها انجام دهیم. این نیز امر مهمی است که توجه داشته باشیم، سواد عاطفی مسئولیت کل مدرسه می‌باشد. بچه‌ها ممکن است که سواد عاطفی را در یک کلاس به‌دست آورند. اما چنان‌چه آن‌ها در مدرسه‌ای هستند که ویژگی‌های سواد عاطفی را ندارند، یافته‌های خود را از دست خواهند داد. دیدگاه توسعه عواطف منطقی و خلیقات اجتماعی باید یکی از اولویت‌های مدرسه باشد.

آمادگی عاطفی برای انجام تکلیف

خوب است مطمئن شویم که یادگیرنده از نظر عاطفی برای تکلیف آماده است. بعضی یادگیرندگان احساس می‌کنند که در تکلیف غرق شده‌اند. ضروری است که قبل از شروع به کار با آن‌ها در این مورد گفتگو کنیم. این‌گونه از دانش‌آموزان ممکن است در دست‌یابی به مواد یادگیری مشکل داشته باشند، و همین مسأله می‌تواند دلیلی باشد بر این‌که چرا بعضی یادگیرندگان هنگام یادگیری از نظر عاطفی دچار مشکل می‌شوند. شاید کتابها و منابع مورد نیاز آن‌ها فراتر از سطح دانش فعلی و درک آن‌ها باشد. این موارد باید با یادگیرنده مورد بررسی قرار گیرد. برای اطمینان از آمادگی مهم است که بعضی نکات را قبل از انجام تکلیف بررسی کنیم. مانند: آیا دانش‌آموزان می‌توانند نکات کلیدی

موضوع را شناسایی کنند؟ نکات کلیدی باید با دانش‌آموزان به‌طور فردی مورد بحث قرار بگیرد و اطلاعات جدید باید قبل از مبادرت دانش‌آموز به تکلیف شناسایی شوند. در پایان تکلیف باید از دانش‌آموزان تقاضا شود که آیا فکر می‌کنند موفق بوده‌اند و نیز آنچه را که یاد گرفته‌اند آسان و یا مشکل بوده است. مهم‌تر از آن این است که باید سؤال شود چه چیزی را باید آن‌ها قبل از شروع به انجام دادن تکلیف می‌دانستند؟ این سؤال مهم است چون به چگونگی آمادگی برای تکلیف مربوط می‌شود.

اگر چه این نکات به دانش‌آموزان به‌طور فردی مربوط می‌شود و در کلاس درس انجام می‌گیرد، باید به‌عنوان رویکردهایی برای کل مدرسه در نظر گرفته شود چون تمرین‌های خوبی را ارائه می‌دهند که برای همه‌ی دانش‌آموزان مفید است.

فرمول P, F, R دوگانه^۱

از فرمول P, F, R دوگانه استفاده نمایید:

احساسات، بازخورد، دیدگاه، فرآیند، دلایل و هماهنگ کردن احساسات^۱: پرسید که در مورد انجام دادن تکلیف چه احساسی دارند.

1. Double F, P, R formula

مهم است که مطمئن شویم دانش آموز یک دیدگاه مثبتی در مورد تکلیف داشته باشد. با هر مانعی که از این مسأله جلوگیری کند باید در این مرحله برخورد شود.

بازخورد^۲: در مورد آنچه که قبلاً از تکلیف به دست آورده اند بازخورد بدهید.

بازخورد مهم است چون به دانش آموزان اطمینان می دهد و به آنها کمک می کند که بفهمند اهداف قابل دسترسی هستند.

دیدگاه^۳: آنچه را که باید به آن برسند در معرض دید قرار بدهید.
فرآیند^۴: با گفتگو کردن با یادگیرنده در خلال فرآیند، آنچه را که باید اول و یا دوم انجام بگیرد به طور واضح نشان دهید.
دلایل^۵: دلایل هرگونه احساس گیجی و نیز این که چرا باید این حالت پیش آید را شناسایی کنید.

همانگ کردن^۶: در مورد اهداف و انتظارات است. هماهنگی با دانش آموزان در مورد بعضی اهداف پیشنهادی که باید به آن دست یابند. باید هر یک از این موارد را به طور فردی با دانش آموزان به کار گیریم.

-
1. feelings
 2. feed back
 3. perspective
 4. process
 5. reasons
 6. realign

این فرآیند همچنین میزانی از کنترل را برای یادگیری فراهم می‌کند، مخصوصاً قسمت آخر جایی که آن‌ها می‌توانند اهداف خودشان برای یادگیری جدید را مطرح کنند. مهم است که همه یادگیری‌های جدید در داخل منطقه آسایش یادگیرنده باشند، بنابراین ضروری است که بعضی درون داده‌ها را در طراحی اهداف خود داشته باشند. تحقیقات زیادی بر اهمیت عوامل عاطفی دانش‌آموزان صورت گرفته است. صرف وقت در اطمینان بخشی از این‌که دانش‌آموز از نظر عاطفی برای اطلاعات جدید آمادگی داشته باشد، ارزشمند است. این مورد، نیازمند بعضی گفتگوها قبل از تکلیف و افزایش اعتماد آنان است. تکلیف هم باید مناسب باشد، بنابراین وادار کردن دانش‌آموز برای آمادگی عاطفی در یادگیری می‌تواند از طریق انجام تکالیف در حد توان دانش‌آموز باشد.

دور کردن استرس از مدرسه

در نظر داشتن رابطه بین استرس و یادگیری مهم است. دلایل زیادی وجود دارند که چرا دانش‌آموزان استرس را تجربه می‌کنند. این‌ها شامل موارد زیر است:

• نگرانی

باید آگاه باشیم که بچه‌ها در مورد چیزهایی که به‌نظر می‌رسند به بزرگسالان بی‌ارتباط باشد نگران باشند. در نظر گرفتن همه‌ی نگرانی‌های دانش‌آموز به‌صورت جدی خیلی مهم است.

• دلایل اجتماعی

مدرسه یک محیط اجتماعی است، اما بعضی دانش‌آموزان وفق دادن خود را در این محیط مشکل می‌بینند. این موضوع می‌تواند باعث گوشه‌نشینی شود. و عامل شدیدی از ناراحتی برای بعضی دانش‌آموزان باشد.

• دلایل خانوادگی

خانواده‌ها می‌توانند در زندگی بچه‌ها نقشی اساسی ایفا کنند. اگر بعضی از مشکلات در خانواده به‌وجود بیاید و یا هر گونه تغییری به هر روشی به‌وجود آید، می‌تواند تأثیر نگران‌کننده‌ای بر بعضی بچه‌ها داشته باشد.

• یادگیری مدرسه

مدرسه همچنین می‌تواند یک محیط رقابتی باشد. این رقابت می‌تواند خوب باشد چون باعث جذب دانش‌آموزان به سمت پیشرفت می‌شود، اما در عین حال می‌تواند برای بچه‌هایی که در دستیابی به اهداف مشکل دارند، مأیوس‌کننده باشد. مطمئن شوید که اهداف واقع‌گرا باشند.

• دوستی‌های مدرسه

دوستی‌های داخل گروه برای اکثر دانش‌آموزان حیاتی است. شکست در این موضوع می‌تواند عامل عمده‌ای از ناراحتی در مدرسه برای بعضی از بچه‌ها باشد. این موضوع نباید مورد بی‌توجهی قرار گیرد و فعالیت‌هایی مانند زمان دوره‌ای می‌تواند به دوستی‌ها و تفاهم‌های بین گروهی کمک کند. مراقب گروه‌های دوستی مدرسه باشید.

بعضی راه‌بردها که می‌تواند با استرس و نگرانی مقابله کند، شامل موارد زیر است:

• فعالیت

بیشتر فعالیت‌ها می‌تواند به کاهش استرس کمک کند، اغلب بچه‌ها بعد از تمرین احساس آرامش بیشتری دارند، مخصوصاً وقتی که تمرین ماهیت رقابتی نداشته باشد.

• موسیقی

انتخاب درست موسیقی مهم است - بهترین دیدگاه این است که دانش‌آموزان را وادار کنیم تا به کار کردن و مطالعه کردن با انواع مختلف موسیقی بپردازند.

• یوگا^۱

یوگا شامل هر دو قابلیت‌های جسمی و ذهنی می‌شود، تأثیری آرامش‌بخش روی انسان‌ها دارد، چون باعث می‌شود از کارهای روزمره خود فاصله بگیرند و آرام باشند.

• تأمل

تأمل اساساً به این معنی است که بچه‌ها باید برای فکر کردن از کار دست بکشند. تأمل می‌تواند به آن‌ها کمک کند با زندگی در مدرسه و انتظارات آن‌ها کنار بیایند.

• صحبت کردن

صحبت کردن در مورد یک مسأله یا شرایط می‌تواند به وی کمک کند تا آن شرایط را در ذهن خود شفاف سازد.

• خواندن

خواندن می‌تواند آرامش‌بخش باشد، ولی بعضی بچه‌ها در خواندن مشکل دارند، و برای آن‌ها خواندن می‌تواند یک عامل استرس‌زا باشد. این مهم است که همه بچه‌ها را در خواندن درگیر سازیم و برای انجام این امر ضروری است که سطوح درست مواد خواندنی جستجو شوند.

• موفقیت

موفقیت می‌تواند لذت‌بخش باشد و فشار زیادی را از روی بچه‌ها بردارد. ممکن است بچه‌ها در همه زمینه‌ها در مدرسه موفق نباشند. باید انتظارات و تکالیف معطوف به افراد دانش‌آموز باشد. این روش به احتمال زیاد باعث می‌شود که بچه‌ها به موفقیت دست‌یابند.

اولویت دادن به یادگیری اثربخش از طریق توسعه کارکنان

یادگیری اثربخش باید اولویت کاری کل مدرسه باشد، بنابراین باید اولویت توسعه کارکنان مدرسه هم باشد. بعضی نکات کلیدی که در توسعه کارکنان باید مدنظر باشد عبارتند از :

- نیاز به فرصت‌هایی برای کمک به همه دانش‌آموزان که مهارت‌های یادگیری اجتماعی را توسعه دهد.
 - ماهیت تجارب یادگیری برای همه‌ی دانش‌آموزان
 - آگاهی کل مدرسه در مورد سواد عاطفی و جلوگیری از استرس
 - نیاز به ارزش‌گذاری همه دانش‌آموزان و کارکنان چون بر خلیات و عملکرد یادگیری همه دانش‌آموزان مدرسه تأثیر خواهد گذاشت.
- بعضی از دیدگاه‌هایی که می‌تواند بر کارکنان تأثیر بگذارد، مربوط به جنبه‌های چندوجهی نقش معلمان در مدارس امروزی می‌شود. آن‌ها می‌توانند هر دو نقش ابهام و تعارض را تجربه کنند. بعضی معلمان ممکن است در مورد نقش واقعی خود به‌طور دقیق آگاه نباشند - برای مثال، تعارض بین یادگیری و نیازهای عاطفی دانش‌آموزان از یک سو و نیاز به درگیری در بخش‌های پیچیده و اطمینان از آمادگی دانش‌آموزان برای امتحان از سوی دیگر، می‌تواند تعارض نقشی ایجاد کند. گاهی اوقات تعارض می‌تواند بعثت سوء تفاهم‌ها و ناتوانی در شناسایی مشکل واقعی ایجاد شود. به همین دلیل، توسعه کارکنان مهم است چون همه کارکنان را در بر می‌گیرد و می‌تواند فرصت‌هایی فراهم کند تا نگرانی‌هایی که در مورد فضا و ماهیت تجارب یادگیری دانش‌آموزان و نقش آموزشی کارکنان در توسعه کار، برنامه‌ریزی و آموزش را به نمایش می‌گذارد. کارگاهی برای کارکنان مدرسه با توجه به نیازهای کل مدرسه برگزار کنید تا یادگیری اثربخش را در مدرسه

افزایش دهید. رئوس نکات کلیدی در زیر آمده است و در حقیقت خلاصه‌ای از نکات کلیدی این کتاب می‌باشد.

<p style="text-align: center;"><u>اسلاید ۲</u></p> <p>یادگیری یادگیری</p> <ul style="list-style-type: none"> • ارتباط بدهید • فراشناخت • یادگیری مستقل را ارتقا بدهید • سبک‌های یادگیری • استرس را کاهش بدهید • یادگیری مشارکتی را توسعه بدهید 	<p style="text-align: center;"><u>اسلاید ۱</u></p> <p>نکات کلیدی برای یادگیری اثربخش</p> <ul style="list-style-type: none"> • شناسایی و برخورد با موانع یادگیری • یادگیری یادگیری • حافظه • انگیزش • خواندن و نوشتن را اثربخش سازید • یادگیری موفق • رویکردهای کل مدرسه
<p style="text-align: center;"><u>اسلاید ۴</u></p> <p>انگیزش</p> <ul style="list-style-type: none"> • تحریک کنید تا انگیزش بدهید • مرکز کنترل / انگیزش درونی • IEPS و انگیزش • خلاقیت و انگیزش 	<p style="text-align: center;"><u>اسلاید ۳</u></p> <p>حافظه، دیدگاه‌هایی کلیدی برای مهارت‌های توسعه</p> <ul style="list-style-type: none"> • اولویت‌بندی • زمان‌دهی اطلاعات • استفاده از دیداری‌ها • تقسیم کردن و ایجاد ارتباط • اجرای دوباره و بحث کردن

<p style="text-align: center;"><u>اسلاید ۶</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • نوشتن و یادگیری اثربخش • توسعه نوشتن خلاق • مهارت‌های برنامه ریزی دیداری • توسعه واژگان 	<p style="text-align: center;"><u>اسلاید ۵</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • خواندن و یادگیری اثربخش • خواندن استنباطی و تفکر انتقادی • توسعه اهداف خواندن • انتخاب یک کتاب • فراهم کردن فهرست واژگان • محیط یادگیری
<p style="text-align: center;"><u>اسلاید ۸</u></p> <p>رویکردهای کل مدرسه</p> <ul style="list-style-type: none"> • سواد عاطفی • اعتماد به خود • عوامل مدرسه - خلیقیات، استرس • توسعه کارکنان • محیط مدرسه - یک محیط یادگیری مثبت 	<p style="text-align: center;"><u>اسلاید ۷</u></p> <p>یادگیری موفق</p> <ul style="list-style-type: none"> • توسعه قابلیت های یادگیری • کمک به دانش‌آموزان تا از خودشان سؤال پرسند • اهمیت مدیریت زمان • ریاضی و یادگیری اثربخش • هوش چندگانه و یادگیری موفق
	<p style="text-align: center;">یادگیری را جذاب کنید</p>

واژه نامه

A

Attribution Theory نظریه نسبت دادن

B

Barriers To Learning موانع یادگیری

Bodily / Kinesthetic Intelligence هوش بدنی / جنبشی

C

Chunk قسمت کردن

cognitive area حوزه شناختی

Creativity خلاقیت

Critical Comprehension خواندن و درک مطلب انتقادی

D

Discuss بحث و گفتگو

E

Effective Learning یادگیری اثربخش

Efficient کارآمد

Environmental preferences ترجیحات یادگیری

External	بیرونی
Extrinsic motivation	انگیزش بیرونی
<u>F</u>	
Feed back	بازخورد
Feelings	احساسات
<u>G</u>	
Group Dynamics	پایایی گروهی
<u>I</u>	
In Ferential Reading	خواندن استنباطی
In Put	درون داد
Independent learnin	یادگیری مستقل
Individual Education Plan	برنامه آموزش انفرادی
Information Processing	پردازش اطلاعات
Iinteractiv	تعاملی
Interest	علاقه
Internal	درونی
Interpersonal Intelligence	هوش بین فردی
Intrapersonal Intelligence	هوش میان فردی
Intrinsic motivation	انگیزش درونی
<u>L</u>	
Layout Of The Classroom	آرایش کلاس درس

Learning Environment	محیط یادگیری
learning style	سبک یادگیری
Learning To Learn	یادگیری یادگیری
Locus Of Control	مرکز کنترل
Logical / Mathematical	هوش ریاضی / منطقی

M

Metacognition	فرانشناخت
Metacognitive Cycle	روند فرانشناختی
Motivation	انگیزش
Multiple Intelligences	هوش های چندگانه
Musical / Rhythmic Intelligence	هوش موسیقی / ریتمی

N

Naturalistic Intelligence	هوش طبیعت گرایانه
---------------------------	-------------------

O

Organizing Information	سازماندهی اطلاعات
Out Put	برون داد
Over Load	بار اضافی

P

Perspective	دیدگاه
Prioritize	اولویت بندی
Process	پردازش

R

Realign	هماهنگ کردن
Reasons	دلایل
Recall	به یاد آوردن
Recognize	تشخیص دادن
Reflect	تفکر کردن
Review	مرور کردن
Revise	بازنگری کردن
reward	پاداش
Role-Play	ایفای نقش

S

Sca Ffold	تکیه گاه سازی
Short Term Me Mory	حافظه کوتاه مدت
Staff	کارکنان
Strategy	راهبرد

T

Task	تکلیف
Techniques	فنون
Thinking	تفکر
Time Management	مدیریت زمان

V

value

ارزش

Verbal/ Linguistic Intelligence

هوش زبانی / لغوی

Visual/ Spatial Intelligence

هوش دیداری / فضایی

Z

Zone Of Proximal
Development

منطقه تقریبی رشد

